

Portugal mellan rött och svart

Intervjuer med den revolutionära vänsterfronten FUR

Socinform 1975

Innehåll

Förord	1
Inledning.....	2
Intervjuer	12
I. PRP-BR.....	12
II. MES.....	21
III. FSP	26
IV. LUAR.....	29
V. MDP/CDE	33
Appendix	37
I. FUR:s plattform	37
II. SUV:s plattform.....	40
Förkortningar.....	41

Förord

Under det senaste halvåret har de portugisiska vänstergrupperna vuxit fram som en politisk kraft vid sidan av kommunistpartiet PCP. I slutet av sommaren sammanslöt sig den icke-maoistiska vänstern i en ny front – FUR – där PCP från början ingick men senare uteslöts. Trots den stora betydelse som FUR har haft i mobiliseringen mot den sjätte provisoriska regeringen, är organisationerna i FUR fortfarande ganska dåligt kända i Sverige. Det finns en allmän karaktäristik av dem men mycket litet om deras konkreta ställningstaganden. De här intervjuerna försöker fylla den bristen. Samtidigt kan man givetvis inte dra för långtgående slutsatser av dem. För en allsidig bedömning av organisationerna i FUR hade krävts att man haft tillfälle att följa deras praktik, studera dokument, regelbundet läsa deras press etc. Men som ett första steg för att öka kunskaperna om den portugisiska vänstern kan kanske de här intervjuerna ha ett värde.

Intervjuerna gjordes under veckan 25/10-2/11 med officiella representanter för resp. organisation. De spelades in på band och har sedan översatts och redigerats. Varje intervju föregås av en kortare presentation av organisationen. Svensktalande kamrater i PRP-BR och LUAR har haft tillfälle att gå igenom utskriften av resp. intervju. Genom ett tekniskt missöde med bandet, har tyvärr inte intervjun med LCI kunnat publiceras. LCI:s ståndpunkter är dock ganska välkända genom deras trotskistiska broderorganisation RMF. Ursprungligen var det också var avsikt att intervjua PCP och den största maoistgruppen UDP, men på grund av tidsbrist och praktiska arrangemang har detta projekt fått vänta.

Ungefär samma frågor har ställts till alla organisationerna. Vi har försökt undvika allmänna resonemang utan istället frågat detaljerat kring konkreta och kontroversiella problem. I en del fall ställer vi påståenden som organisationerna får kommentera. En del frågor försöker utreda den faktiska situationen, andra rör de politiska bedömningarna. När svaren blivit för svävande, har vi försökt ringa in dem med följdfrågor. De påståenden och antaganden som görs i frågorna avspeglar inte nödvändigtvis våra egna uppfattningar. Nackdelen med denna intervjuteknik – att ställa riktade frågor – är att den förutsätter en del förkunskaper hos läsaren om det politiska läget. Vi har därför skrivit en inledning om den sjätte provisoriska regeringen för att ge den nödvändiga bakgrunden till de namn och begrepp som förekommer i intervjuerna. I slutet på inledningen ger vi också några egna synpunkter på innehållet.

När detta publiceras kan den sjätte provisoriska regeringen redan ha fallit. De politiska bedömningar som FUR gör i de här intervjuerna kanske redan har besannats. Det kommer inte att göra dem mindre intressanta.

Stockholm den 11 november 1975

Gisela Wegnelius

Göran Wiklander

Inledning

*1. Vägen till den sjätte provisoriska regeringen.*¹(1) Sedan general Spinolas kontra-revolutionära kuppöversök den 11 mars i år slutat med fiasko, genomgick den portugisiska revolutionen en kraftig radikaliseringsprocess. Delar av småbourgeoisien och mellanskikten skrämades av tanken på en högerregim och slöt upp på arbetarklassens sida. Bourgeoisien isolerades. Ockupationer och nationaliseringar av de större företagen följde. Arbetarna upptäckte nya kampmedel och organisationsformer. På nästan alla företag i de industrialiserade områdena uppstod arbetarkommissioner. På landsbygden började lantarbetarna ockupera jorden.

MFA:s generalförsamling förskjöt alla positioner ett steg till vänster sedan spinolisterna rensats ut. Den gamla centern – Antunes-riktningen – blir höger i den nya generalförsamlingen. Den gamla vänstern – gonalvisterna – intar centerns roll. Till vänster om premiärminister Gonçalves uppstår en ny riktning – den s.k. tredje världen-riktningen – med Rosa Coutinho och Otelo de Carvalho som ledande namn. Generalförsamlingen styrs under den här tiden av en koalition av center- och vänsterkrafter. Den hårdnande klasskampen påverkar emellertid de politiska riktningarna inom MFA på olika sätt. Vänstern inom MFA är mest känslig för de krav som förs fram av de mest militanta arbetarskikten på de stora företagen och som gång på gång hotar att överskrida den antimonopolistiska strategi som MFA ställt upp i ett tidigare skede. Denna riktning förklarar att den socialistiska revolutionen står på dagordningen. Kommunistpartiet – PCP – hotas att bli överflyglat och lämnar i en rad pragmatiska steg den antimonopolistiska politiken.

Hela denna radikaliseringsprocess under perioden mars-juli kulminerar i MFA:s beslut den 8 juli 1975 om bildandet av folkförsamlingar, soldatkommittéer (s.k. ADU-församlingar), utvidgade nationaliseringar och jordreform. I revolutionsrådets kommuniké den 21 juni sägs att den portugisiska revolutionens mål är att bygga ett socialistiskt samhälle utan klasser och där produktionsmedlen övergått i samhällets ägo.

Vänstern i Revolutionsrådet ville ursprungligen omvandla MFA till en nationell befrielse-rörelse baserad på lokala folkkommittéer. Arbetarklassens organisatoriska styrka var emellertid redan alltför utvecklad för att kunna underordnas detta projekt. Som en kompromiss mellan detta förslag och genuina arbetarråd antogs beslutet den 8 juli om upprättandet av folkförsamlingar, uppbyggda av arbetarkommissioner, kvarterskommittéer och ADU-församlingar. PCP hade från början ett eget förslag men anslöt sig senare till förslaget om folkförsamlingarna.

Förslaget innebar att en folkmakt ska upprättas över hela Portugal som vilar på de självständiga arbetarorgan som vuxit fram i den skärpta klasskampen under våren. Visserligen fanns det diverse styrningsmekanismer inbyggda i förslaget, men det var ändå tillräckligt långtgående för att kunna utgöra grunden för en ny, proletär statsmakt. I förslaget sägs det att denna successivt ska överta den borgerliga statens funktioner.

Trots MFA:s socialistiska ideologi hade man inte vidtagit några radikalare ingrepp i den portugisiska ekonomin före den 8 juli 1975. Nationaliseringarna av bankerna och försäkringsbolagen stod i själva verket i strid med MFA:s eget program och framtvungades av bank- och försäkringsarbetarnas ockupationer av sina arbetsplatser. Inte heller hade MFA genomgått någon demokratiseringsprocess utan var fortfarande en toppstyrd officersrörelse.

Beslutet om folkförsamlingarna den 8 juli blir en vattendelare i den portugisiska revolutionen. Oförenliga uppfattningar om statens klasskaraktär kommer att brytas mot varandra. Alla de politiska krafter som tidigare kunnat samlas under MFA:s hegemoni blir nu polariserade.

---

¹ För en detaljerad beskrivning av denna period, se del II av Dahl/Wiklander, [Portugal: reform eller revolution](#).

Socialistpartiet – PS – och det liberala partiet – PPD – hävdar att den Konstituerande Församlingen är statens högsta suveräna organ och att folkförsamlingarna bara kan vara lokala, folkliga organ utan statliga funktioner. Vänstern inom MFA, PCP och vänstergrupperna hävdar att folkförsamlingarna är embryon till en proletär statsmakt som kommer att ersätta den borgerliga staten. Denna motsättning utlöser en långvarig maktkris under juli-augusti som slutar först med Vasco Gonçalves fall från makten den 5 september.

För att lösa maktkrisen under sommaren framställdes tre olika förslag som diskuterades i MFA:s generalförsamling. De moderata officerarna gick samman kring de ”Nios dokument” som på det partipolitiska planet stöddes av PS och PPD. Som motförslag ställde vänstern i MFA det s.k. ”Copcondokumentet”, som stöddes av vänstergrupperna. Det tredje förslaget ställdes av premiärminister Vasco Gonçalves – ”Politiska handlingslinjer” – och backades upp av PCP. I själva verket kom detta förslag att ligga ganska nära ”Copcondokumentet” och skapade på så sätt möjligheter för en kompromiss mellan dessa båda politiska krafter.

Inför den hotande högeroffensiven under augusti gick centern och vänstern i MFA samman. På det partipolitiska planet avspeglades detta i att en revolutionär enhetsfront – FUR – bildades av PCP och de icke-maoistiska vänstergrupperna kring en gemensam plattform. FUR planerade stora nationella kampanjer till stöd för ”Copcondokumentet” och ”Politiska handlingslinjer”. På grund av sektarism från både PCP och vänstergrupperna kom denna kampanj i gång för sent. Hade denna front bildats i början av augusti hade den fortfarande kunnat vända utvecklingen. Nu föll Gonçalves från makten bara några dagar efter det att FUR bildats. Samtidigt uteslöts PCP ur FUR då man gjorde förnyade inviter till PS’ ledning om samarbete.

2. *Den sjätte provisoriska regeringen.* Efter flera veckors segslitna förhandlingar bildades den sjätte provisoriska regeringen den 19 september. De politiska partierna representerades i proportion till valresultatet. PS tog över de viktigaste ekonomiska ministerierna: finans-, handels-, jordbruks- och ministeriet för planekonomi. PPD fick två platser och PCP en plats i regeringen. Dessutom ingår fem militärer ur MFA:s moderata flygel. I Revolutionsrådet övergick majoriteten till de moderata officerarna. Premiärminister Pinheiro de Azevedo är ett intressant exempel på denna utveckling inom MFA. I en tidigare fas betraktades han som en radikal representant för den revolutionärt influerade flottan. Men när styrkeförhållandena svängde visar han upp ett nytt ansikte. I ett radio- och TV-tal den 13 september säger Azevedo att nationaliseringarna är avslutade och att man nu måste satsa på stöd till den privata sektorn och utländska investeringar. Tidningen Republica och Radio Renascença ska återlämnas till sina tidigare ägare. Regeringens viktigaste uppgift sägs vara att återupprätta disciplinen och auktoriteten.

Den sjätte provisoriska regeringens program kan sammanfattas i två punkter. Politiskt: lag och ordning. Ekonomiskt: stimulanser till utländska investeringar och en åtstramningspolitik för arbetarklassen. I båda fallen har man misslyckats med att upprätta regeringens auktoritet.

Det är uppenbart att detta ekonomiska program utgör ett hot mot de landvinningar som revolutionen redan uppnått. PPD talar öppet i den Konstituerande Församlingen om att återkalla en del av nationaliseringarna. Det är särskilt de utvidgade nationaliseringarna som gjordes i slutet av den femte provisoriska regeringen som är i fara. PPD angriper också jordreformen. All bevattnad jord över 50 ha och obevattnad jord över 500 ha ska exproprieras. Lantarbetarna har hittills inte visat något större tålamod med de byråkratiserade regionala agrarreformråd som administrerar jordreformen. Institutet för jordreform beräknar att cirka hälften av jordreformen har verkställts av lantarbetarna själva genom spontana jordockupationer i Beja- och Evora-distrikten i Alentejo. Under godsägarväldet brukades bara 25 % av den odlingsbara jorden, medan livsmedelsimporten var lika stor som hela den sammanlagda exporten. En rationell stordrift i kollektiva former är därför en angelägen ekonomisk reform

för att minska beroendet av utländska investeringar. PS går inte fullt lika långt som PPD i angrepp på de genomförda reformerna utan nöjer sig med att tala om en paus i reformarbetet. Man vill ge den kapitalistiska ekonomin en möjlighet att repa sig. Det är en politik som gett regeringen ett visst kritiskt stöd från t.o.m. det traditionella högerpartiet CDS.

Regeringens åtstramningspolitik drabbar i första hand arbetarklassen. Den innebär ett hot mot de strejker, ockupationer och arbetarkontroll som arbetarklassen försvarar sina nyvunna rättigheter med. Den ekonomiska kampen får en särskild betydelse i ett land där arbetarklassen varit extremt utsugen och fortfarande har en lägre levnadsstandard än i andra europeiska länder. Massiva strejkaktioner under september och oktober har också kullkastat regeringens planer. I september strejkade exempelvis 250.000 metallarbetare för ett nytt avtal och ungefär samtidigt pågick en generalstrejk bland lantarbetarna i Alentejo-provinsen. Genom att PCP nu bara står med ena foten i regeringen har den ekonomiska kampen fått ett större utrymme än tidigare. Det var t.ex. det PCP-ledda Metallarbetarförbundet som först slog hål på regeringens lönepolitik. Men den ekonomiska kampen är i sig inte tillräcklig i den nuvarande situationen av produktionsnedgång och arbetslöshet. Den måste ingå i ett politiskt perspektiv där arbetarkontrollen, fabriksockupationer, nationaliseringar och planekonomi blir led i en förnyad offensiv av de revolutionära krafterna.

3. *Kampen om massmedia.* Den borgerliga press- och yttrandefriheten begränsas på ett fullständigt godtyckligt och odemokratiskt sätt till den privata äganderätten. I en revolutionär utveckling – där just den privata äganderätten till produktionsmedlen angrips, kommer självfallet denna begränsning att bortfalla. De arbetande klasserna kommer att överta tryckpressar och radiostationer och på så sätt skapa en mycket mer demokratisk masskommunikation. Så länge arbetarmakten inte segrat, kommer ändå alltid kapitalisterna att finna alternativa uttrycksmöjligheter. I Portugal finansieras dagstidningen *Jornal Novo* av den privata industrin. Expressos chefredaktör Pinto Balsemao är en ledande politiker i PPD. Söndagstidningen *Domingo*, liksom de stora veckotidningarna *Tempo* och *Nova Terra*, står nära högerpartiet CDS' uppfattningar. O *Templario* är också en högertidning. Det är alltså inte pressfriheten som hotas i Portugal utan bourgeoisins *monopol* över massmedia. Portugal är tvärtom idag det friaste landet i världen. Varje försök hittills att inskränka dessa friheter har mött våldsamt motstånd.

För att återupprätta regeringens auktoritet var det nödvändigt som ett första steg att återfå kontrollen över massmedia. Radio, TV och dagstidningarna rapporterade dagligen, öppet och ocensurerat, om läget på arbetsplatserna och på militärförbanden. I en revolutionär utveckling har massmedia en oerhört strategisk betydelse för att sprida kunskap om kampens olika delavsnitt, att sammanbinda olika sektorer, för solidaritetsarbete etc. Regeringens första åtgärd var därför att införa presscensur den 8 september för att mörklägga vad som hände på militärförbanden.

Med undantag för PS-tidningen *A Luta* vägrade alla nyhetsmedia att underordna sig den nya censurlagen. Istället uppmanade man soldaterna att diskutera lagen och lovade på förhand att publicera alla resolutioner. För att förekomma den rörelse som utvecklades skyndade sig regeringen att upphäva lagen någon vecka senare.

Nästa försök att tysta massmedia sattes in mot radiostationerna. Liksom *Republica* blivit en symbol för arbetarklassens rätt att ockupera en tidning, var *Radio Renascença* en symbol för den fria rösten i etern. Före den 25 april 1974 var *Radio Renascença* en kommersiell radio, som ägarna tjänade pengar på genom att sälja tid till olika reaktionära uppdragsgivare. Under denna tid skapades en kader av antifascistiska journalister och tekniker som i maj 1975 ockuperade radiostationen. Efter övertagandet vänder sig programmen till progressiva katoliker och arbetare. Gruppen "Kristna för socialismen" gjorde exempelvis ett dagligt

program som sändes vid tre olika tidpunkter. Rádio Renascença började fungera som ett informations-kooperativ för olika revolutionära och progressiva grupper.

Krigsinvaliderna är en av de många eftersatta grupper i Portugal som tvingats ut i en ekonomisk försvarskamp. I mitten på september organiserade deras intresseorganisation ADFA kampanjer för förbättrade socialförmåner och pensioner. Aktionerna kulminerade i att man ockuperade Sao Bente, säte för regeringen och den Konstituerande Församlingen. Krigsinvaliderna fick ett brett stöd inom krigsmakten och bland progressiva grupper. När Rádio Renascença nästan dagligen upplät tid åt ADFA att angripa regeringen, beslöt denna att ingripa. Tidigare hade radiostationerna bara rapporterat om den kamp som pågick. Nu ställdes en radiostation direkt till en stridande grupps förfogande. Det var ett farligt exempel. Den 29 september proklamerades undantagstillstånd och regeringen skickade trupper för att ockupera Rádio Renascença, RTP (statliga radio- och tv-bolaget), Rádio Club Portugese och Emisora National.

Regeringens angrepp mot radiostationerna fick emellertid en annan utgång än vad man tänkt sig. Soldaterna fraterniserade med arbetarna. Fyra olika förband skickades i tur och ordning till radiostationerna och anslöt sig till försvaret av dem. Först sedan kommandotrupporna i Amadora satts in, kunde sändaren till Rádio Renascença försättas ur funktion. Men samtidigt blev det uppenbart att inte ens kommandotrupporna var pålitliga längre för regeringen. Den 23 oktober var sändaren reparerad och kunde sända Internationalen igen. Det enda resultatet av regeringens första offensiv var att den visade upp sin egen svaghet.

4. Soldatkampen. Kontrollen över massmedia var ett led i regeringens strategi för att hålla tillbaka de revolutionära krafterna. Nästa steg var att försöka återupprätta disciplinen inom krigsmakten. Sedan motsättningarna inom MFA brutit ut öppet under sommaren började den hierarkiska disciplinen luckras upp. De Nios dokument, Copcondokumentet och Gonçalves dokument diskuterades öppet bland soldaterna på stormöten. Då olika delar av krigsmakten stod mot varandra på inbördeskrigets rand fanns det inte längre några självklara lojaliteter. MFA:s minskade prestige lämnade möjligheter för en självständig soldatorganisering att växa fram. Istället för ”folket-MFA” skanderades nu ”arbetare, bönder, soldater, matrosar, eniga vi segrar”.

Regeringens politik var att omplacera och avsätta revolutionära officerare och omgruppera revolutionära förband. Bara någon vecka efter Vasco Gonçalves fall fick dessa manövrer ett kraftfullt svar: 30.000 arbetare i Porto demonstrerade tillsammans med 1.500 militärer under parollen ”Ut med reaktionärerna”. Den 25 september tillkännagavs på en presskonferens bildandet av en ny underjordisk frontorganisation i krigsmakten för de värnpliktiga – SUV (= eniga soldater segrar) – för att motarbeta att den borgerliga kadaverdisciplinen återupprättas. SUV förklarar sig vara en antikapitalistisk och anti-imperialistisk enhetsfront som ”kämpar med alla arbetare för krossandet av den borgerliga armén och skapandet av arbetarmaktens väpnade arm: den folkliga revolutionära armén”. Den 25 september påvisar SUV sitt masstöd då 40.000 arbetare, varav 3.500 militärer, demonstrerar i Lissabon. Något senare vinner SUV en viktig seger i södra Portugal tillsammans med lantarbetarna kring Beja i Alentejo-provinsen. På kort tid har SUV övertagit MFA:s prestige i krigsmakten och fått en nationell utbredning. I SUV:s plattform kritiseras det tidigare förhållningssättet till MFA: ”Flera gånger har vi redan gjort eftergifter åt borgarklassen, särskilt genom att underordna vår kamp alliansen med MFA – en officersrörelse som idag för fram en kontrarevolutionär politik på grund av sina motsättningar och tveksamheter i det förflutna. Detta har inte bara gjort att viktiga delar av befolkningen – särskilt våra bröder bönderna – lämnat oss och är fientligt inställda mot oss. Det har också lett till att flera kämpar i våra led demoraliserats och förlamats inför den reaktionära offensiven inom och utanför kasernerna.” Den 30 september upprättas en koordinationskommitté på det ”röda” artilleriregementet RALIS av represen-

tanter för alla militära enheter i Lissabon-området. Vid den här tiden kan regeringen bara räkna med general Neves kommandotrupper i Amadora.

ÖB, general Carlos Fabião, förklarar att SUV är en organisation som är främmande för MFA och den vertikala strukturen inom krigsmakten. Samma dag som 40.000 demonstranter drar genom Lissabon till stöd för SUV sitter Fabião i överläggningar för att revitalisera MFA. För att återupprätta disciplinen, säger Fabião, är det nödvändigt att återupprätta MFA. Den 30 september håller premiärminister Azevedo ett tal till en PS-demonstration, där han förklarar att regeringens huvudsakliga uppgift är att återupprätta disciplinen. När Costa Gomez återvänder från Moskva några dagar senare anslår han samma tema: "Vårt oberoende är viktigt, men disciplin, ordning och respekt för auktoriteten är ändå viktigare." (Diario de Noticias 3/10). Försöken att reorganisera de mest pålitliga enheterna till en ny kommandostyrka AMI misslyckades då förbanden vägrade delta. Istället försöker man då bygga upp AMI med värvade soldater. De gamla fascistiska PSP (kravallpolisen) och GNR (nationalgardet) börjar rustas upp. PS gick så långt i sin reaktionära politik att man t.o.m. anordnade en demonstration till stöd för kommandosoldaterna som sattes in mot radiostationerna och A Luta skrev den 3/10: "Kommandosoldaterna är inte reaktionära, de är med folket och revolutionen. Den behöver disciplinerade väpnade styrkor som kommandotrupperna."

Vid sidan av SUV finns en organisering inom krigsmakten som kallas ADU-församlingar. Dessa är legalistiska organ, ett slags förbandsnämnder, som upprättades av MFA den 8 juli. Halva ADU-församlingen väljs av de värnpliktiga på förbandet, men liksom i folkförsamlingarna finns det inbyggda byråkratiska styrningsmekanismer i organisationsstrukturen. På en del håll har ADU-församlingarna reducerats till disciplinnämnder. Men på andra ställen fungerar de som koordinationskommittéer för arbetarkommisionerna i området. Ett vanligt krav i ADU-församlingarna är att de värnpliktiga och officerarna ska välja delegater i proportion till deras numerär. På flera ställen tenderar ADU-församlingarna att sammanfalla med soldaternas stormöten. I SUV:s plattform tas ADU-församlingarna upp i följande perspektiv: "Vi kämpar för demokrati på kasernerna: ADU (enheternas delegatförsamlingar) skall väljas och fungera demokratiskt; press och arbetarklassens propaganda ska få spridas fritt; stormöten av soldaterna ska genomföras varje gång vi kräver det. Vi kämpar för att det upprättas soldatkommittéer – de uniformerade arbetarnas maktorgan på kasernerna – som väljs och när som helst kan återkallas av soldaternas stormöten."

I början på oktober kulminerade motsättningarna på militärförbanden med ockupationen av artilleriregementet RASP i Porto. Några dagar tidigare hade regementet CICAP upplösts, då man vägrade att gå med på att utrensa fem progressiva soldater och två officerare. Soldaterna vägrade emellertid att upplösa CICAP och tog sin tillflykt till RASP som ockuperades. Till skillnad från CICAP är RASP ett tungt beväpnat förband med stridsvagnar och artilleri. Under en vecka vajade den röda fanan över RASP innan regeringen gav vika och general Fabião ingick en överenskommelse med myteristerna som tillmötesgick alla deras krav. Uppenbarligen ville regeringen undvika en öppen konfrontation ytterligare någon tid.

Regeringens planer är att omvandla krigsmakten till en yrkesarmé. Från att ha varit en värnpliktsarmé på 180.000 man under kolonialkrigen har man reducerat arméns storlek till 50.000 man. Ytterligare 18 % ska demobiliseras den 1 november och 9 % den 1 december. Det är givetvis de radikala förbanden som demobiliseras först. De hemförlovade soldaterna har ingenting annat att vänta än arbetslöshet.

5. PCP och den antimonopolistiska fronten. Under fascisttiden var PCP den enda effektivt organiserade anti-fascistiska kraften. Partiets illegala organisation omfattade ca 5.000 medlemmar indelade i ca 1.000 celler över hela Portugal. Efter den 25 april utgjorde dessa den organisatoriska stommen till det legala parti som skapades. Liksom det italienska

kommunistpartiet efter andra världskriget kunde PCP utnyttja sin prestige i den antifascistiska kampen för att på kort tid förvandlas från att vara en förföljd sekt till att bli ett verkligt massparti.

PCP:s strategi var att ingå en allians med alla klasser i samhället utom monopolkapitalet för att genomföra en nationellt-demokratisk revolution som ett förstadium till socialismen. Demokratin skulle ges ett socialt innehåll genom en jordreform och nationalisering av banker och monopolföretag. Den Konstituerande Församlingen skulle vara högsta politiska organ under denna övergångsfas.

I själva verket underordnade sig PCP ett allianssystem av annorlunda slag. MFA:s generalförsamling representerade politiskt en folkfront av olika klasskrafter. Högern, spinolisterna, representerade klassmässigt monopolkapitalet och godsägarna och motsvarades på det partipolitiska planet av det kristdemokratiska partiet PDC och högerpartiet CDS. Centern, Antunesriktningen, representerade mellan- och småbourgeoisien, vars intressen inom partipolitiken artikulerades av PPD och PS. Vänstern, gonalvisterna, var en proletär strömning som stod PCP nära.

Denna klassallians mellan det avancerade monopolkapitalet (spinolisterna) och arbetarklassen (PCP) gav ett mycket snävt utrymme för att driva arbetarklassens självständiga klasskrav. Gång på gång kom PCP i motsättning till den militanta arbetarkampen.² Partiets försiktighet och tveksamhet under denna period skapade ett politiskt utrymme för de organisationer som nu ingår i FUR att få en förankring i arbetarklassen, särskilt på de större arbetsplatserna (Lisnave, Setenave, Sorefame, TAP etc.).

Sedan spinolisterna eliminerats ur MFA:s generalförsamling efter kuppöversöket den 11 mars, kunde PCP återuppta den antimonopolistiska strategin där man lämnat den. Nationaliseringar och jordreformen inleddes. Val hölls till den Konstituerande Församlingen. Men om den anti-monopolistiska politiken tidigare hotats från höger (spinolisterna) så hotades den nu från vänster (Carvalho etc.). "Tredje-världen"-riktningen inom MFA tar avstånd från PCP:s stadieteori och ställer den socialistiska revolutionen på dagordningen. De vänstergrupper som stod nära denna riktning fick nu ett större inflytande på arbetsplatserna. Under perioden mars-augusti skapas ett politiskt alternativ till PCP:s frontpolitik. Under sommaren visar det sig att PCP och organisationerna i FUR kan mobilisera ungefär lika många anhängare. PCP:s hegemoni över arbetarklassen börjar rubbas. Redan tidigare hade PCP börjat göra avsteg från den anti-monopolistiska strategin. Förhållandet till mellanbourgeoisien blir tvetydigt. Det definitiva brottet med den "italienska" politiken kommer med beslutet om folkförsamlingarna och leder till en kris med socialistpartiet. När PCP:s maktpositioner börjar hotas under juli-augusti går man samman med vänstergrupperna och bildar FUR.

6. PCP och den sjätte provisoriska regeringen. Teorin om den statsmonopolistiska kapitalismen leder till slutsatser som tillmäter maktpositioner inom den borgerliga staten en oproportionerlig betydelse. Klasskampen indelas i två frontavsnitt: kampen om maktpositioner inom statsapparaten och kampen utanför statsapparaten för att utveckla folkliga maktorgan. Maktövergandet ses som en maktförskjutning inom statsapparaten så att de revolutionära krafterna övertar kontrollen. Det är den utom-parlamentariska kampen som ska skapa dessa styrkeförhållanden.

PCP var därför beredd att ingå kompromisser med högerkrafterna efter Vasco Gonçalves fall för att rädda en del av sina positioner inom statsapparaten. I gengäld förlorade man en del av sin handlingsfrihet. För PS och PPD var det uppenbarligen angeläget att slippa ta ansvaret ensamma för den ekonomiska politiken.

² Se del I av Dahl/Wiklander, [Portugal: reform eller revolution](#).

PCP:s kompromisser på regeringsnivå skapar en kluven hållning till viktiga politiska frågor. Istället för att klargöra regeringens reaktionära politik inför arbetarklassen försökte man skilja de reaktionära krafterna i regeringen från ”premiärministerns person och hans program, som bekräftar de grundläggande dragen i den revolutionära processen”. Det är heller inte lätt att förklara regeringens reaktionära karaktär när man själv tillhör den. Också inom krigsmakten försöker PCP att uppnå en kompromiss med högerkrafterna: ”För att upprätta verklig disciplin och auktoritet inom krigsmakten, kräver struktureringen av MFA inte att splittringen vidmakt-hålls mellan sektorer som alla är delaktiga i den revolutionära processen oavsett deras olikheter, inte en hegemonisk ställning för den ena eller andra riktningen och ett förkastande av de övriga tillsammans med en utrensning av vänstern, utan istället ett närmande och förening av de viktigaste tendenserna med målsättningen att försvara friheterna och bygga ett demokratiskt system, genom att kämpa tillsammans mot den fascistiska kontrarevolutionens fara.” (Avante 2/10)

PCP:s deltagande i den sjätte provisoriska regeringen har emellertid en annan karaktär än i de tidigare regeringarna. PCP kritiserar nu regeringen öppet och anstränger sig för att avgränsa sig från de övriga regeringspartierna. Det är heller ingen hemlighet att PCP ger ett välvilligt stöd till den utomparlamentariska opposition som försöker störta den sjätte provisoriska regeringen. Det PCP-kontrollerade Metallarbetarförbundet har lett en nationell strejk mot regeringens lönepolitik, lantarbetarförbundet har organiserat en generalstrejk mot förhållningen av jordreformen etc. Fackföreningsrörelsen Intersindical – som knappast utmärkte sig för någon större självständighet mot de tidigare regeringarna, som PCP tog fullt ansvar för – saboterar nu regeringens ekonomiska politik och skjuter fram arbetarkontrollen som en central paroll. MDP/CDE skulle heller knappast deltaga i FUR utan PCP:s goda minne. SUV stöds också officiellt av PCP och organiseras i själva verket på många håll av PCP-militanter, t.ex. i Alentejo. PCP är också drivande för att utveckla folkförsamlingarna över hela landet. SUV, jordreformen, den fackliga kampen och folkförsamling-upp en utomparlamentarisk massrörelse som ska framtvinga en regeringsombildning.

Även FUR ingår i denna strategi. Dagen efter det att PCP uteslutits ur FUR publicerade man en kommuniké där man förklarade att alliansen mellan PCP och FUR fortfarande var kärnan i det allianssystem som PCP vill skapa (Diario de Noticias 30/8). I ett tal på Campo Pequeno i mitten på september upprepar Cunhal denna inställning: ”Vi är uppriktigt intresserade av att förstärka banden och formerna för enhetsaktioner med partier och grupper till vänster som är inställda på revolutionära aktioner (dvs. organisationerna i FUR: FSP, LCI, LUAR, MDP/CDE, MES, PRP-BR). Vi är uppriktigt intresserade av att bidra till att stärka och stödja enhetliga basorganisationer som arbetarkommissioner, hyreskommittéer, försvarskommittéer och folkförsamlingar, de rikaste formerna av massorganisationer, som stärks från dag till dag som ett uttryck för arbetarklassens enhet.” (Avante 18/9) PCP har ett intresse av att FUR utövar tryck mot regeringen, samtidigt som man inte själv kan låta sig identifieras alltför nära med FUR:s aktioner. PCP:s välvilliga inställning till FUR när man låter sina medlemmar inofficiellt delta i FUR:s aktioner kan förleda till en överskattning av FUR:s egentliga inflytande. Bortsett från några stora arbetsplatser i Lissabon och Setubal har PCP en helt annan organisatorisk närvaro på arbetsplatserna. I det viktiga metallvalet fick PCP tre gånger så många röster som FUR. I den stora demonstrationen i Lissabon den 23 oktober kunde PCP mobilisera 50.000 arbetare för sin politik. Medan FUR bara kunde mobilisera ca 5.000 demonstranter till stöd för MPLA den 3 november – sedan PCP ställt sig diskret avvaktande. Det betyder inte att FUR:s aktioner inte skulle ha en effekt på PCP:s baskader. PCP:s politik att överlåta mobiliseringarna mot regeringen på andra organisationer gör partiet sårbart. Vid t.ex. ockupationerna av radiostationerna förhöll sig PCP helt passivt, vilket knappast kan ha tillfredsställt basen som i stor utsträckning är revolutionärer.

Det centrala problemet för PCP:s taktik är förhållandet till PS. När PCP försökte forcera den politiska utvecklingen i somras missräknade man sig på PS' möjligheter att mobilisera en utomparlamentarisk rörelse. Men sedan PS lyckats framtvunga Vasco Gonçalves fall, har man haft mycket större svårigheter med att mobilisera sina väljare. Arbetarna har i stora skaror lämnat PS. I metallvalet erhöll man t.ex. inte mer än 8 %. PS tenderar allt mer att bli ett mellanskiktsparti av det gamla SFIO:s typ i Frankrike. Så länge inte de revolutionära krafterna har lyckats formulera en trovärdig politik för mellanskikten och småbourgeoisien kommer därför PS sannolikt att bevara en del av sitt inflytande. Men man trängs inte bara från vänster. Sedan Caneiro återtagit kontrollen över PPD har detta parti blivit allt mer konservativt. De fördjupande klassmotsättningarna avspeglas i partipolitiken. Mittenpartierna krymper ihop. PS har – som ett parlamentariskt parti utan någon organisatorisk förankring i sin väljarbas – inte något annat val än att försöka klamra sig fast vid regeringsmakten. Men för varje provisorisk regering som förbrukas så uttöms ett alternativ. Revolutionen närmar sig. PS försöker balansera mellan PPD och PCP för att undvika de här svagheterna. PCP:s politik är att utesluta PPD ur regeringen och ersätta det med organisationer ur FUR. PS skulle då inte ha någon högerflank som täcker upp partiets reaktionära politik. Varje gång PS skulle försöka bromsa en sådan regering skulle man exponeras. Med skickligt utformade förslag skulle detta kunna bryta PS' dominans över mellanskikt och småbourgeoisie.

7. Två kriterier på en revolutionär situation. Lenins ena förutsättning för vad som konstituerar en revolutionär situation förefaller vara uppfylld i Portugal: bourgeoisien kan inte fortsätta att härska på det gamla sättet. Stora delar av monopolkapitalet och de stora jordägarna är exproprierade och bortdrivna från sina tidigare maktpositioner. Även om ekonomin fortfarande fungerar på en marknad under kapitalistiska förhållanden, är bourgeoisien som klass allvarligt försvagad och inbördes splittrad. Ingen fraktion inom bourgeoisien har en trovärdig lösning på den nationella krisen. För varje dag fortsätter det gamla samhället att upplösas i sina fogar, samtidigt som det nya växer fram i folkförsamlingar, arbetarkommisioner, jordbrukskollektiv och soldatråd. Statens auktoritet som ett instrument för bourgeoisiens klassherravälde är undergrävd. Den Konstitutionerande Församlingen för en skuggliknande tillvaro. I en situation då den härskande klassen inte längre kan lita på sina repressiva organ, är den borgerliga ideologin dess sista försvarslinje. Men även kampen om massmedia har man förlorat. Under dessa förhållanden befinner sig den politiska makten i ett flytande tillstånd. Ingen vet längre hur styrkeförhållandena står. Tiden för en våldsamt konfrontation närmar sig.

Lenins andra kriterium för en revolutionär situation är att de arbetande klasserna inte längre kan leva vidare på det gamla sättet. De som tidigare levat i apati och resignation rycks med i en politisk verksamhet. I Portugal finns det nu arbetarkommisioner på nästan alla stora och medelstora företag i de industrialiserade områdena. Branschvis och koncernvis har de börjat koordineras till högre organ. I Lissabon-området finns ett sekretariat för att samordna arbetarkommisionerna. Bostadskommittéerna är av två slag. Den första typen är en legalistisk organisation som är underordnad de kommunala myndigheterna. Den andra typen har uppstått ur husockupationer och har en revolutionär inriktning. De är koordinerade för Lissabon-området och har också kontakter med Setubals bostadskommittéer. Även i Porto finns en liknande organisering. Soldatkommittéerna har nämnts ovan. Lantarbetarna har ockuperat – understödda av sina lokala fackföreningar – stora jordområden och bildat jordbrukskollektiv, som får tekniskt bistånd från Institutet för jordreformen. Kontakter för direkt distribution har också utvecklats mellan jordbrukskollektiv och arbetarkommisioner. På många håll finns byråd. Den bäst fungerande folkförsamlingen finns i Setubal. Den omsluter alla arbetarkommisioner, bostadskommittéer och militära enheter i området. I vissa distrikt i Lissabon, t.ex. Pontinha, finns också folkförsamlingar.

Men skillnaden är ändå slående mellan de ryska sovjeternas snabba utveckling på några veckor till massorganisationer för tiotals miljoner arbetare och de trevande försök som har gjorts i Portugal för att sammansluta de folkliga organen till en nationell arbetarförsamling. De ryska sovjeterna var en alternativ proletär statsmakt redan innan den borgerliga staten störtats. De var självständiga klassorganisationer som organiserade även de mest perifera och efterblivna skikten. De politiska partierna förhöll sig till varandra i sovjeterna som i en proletär enhetsfront. Den allryska sovjetkongressen var det högsta auktoritativa organet för de arbetande klassernas intressen. I Portugal saknar arbetarklassen ännu en klassorganisering av detta slag. Det proletära upproret har ännu inget nationellt organ som kan bära upp den nya statsapparaten. Arbetarklassen har många representanter men inget eget forum. Det är därför en oerhört angelägen och brådskande uppgift att sammansluta alla arbetarkommissioner och folkförsamlingar till en nationell arbetarförsamling, som kan tala i hela det arbetande folkets namn.

8. Kommentar till intervjuerna. Den portugisiska bourgeoisie befinner sig i en djupgående kris. Styrkeförhållanden och lojaliteter inom de väpnade styrkorna är flytande. Den sjätte provisoriska regeringen blir allt djupare komprometterad hos arbetarklassen. Mellanskikten och småbourgeoisien ger ett osäkert stöd till PS. Arbetarmakten har ännu inte utvecklats på regional och nationell nivå. Arbetarklassen är partipolitiskt splittrad på PCP och FUR, i mindre utsträckning på PS. Så kan man sammanfatta den politiska situationen. I det läget finns det bara en möjlig väg framåt: en proletär enhetsfront mellan PCP och FUR för att ena arbetarklassen och utveckla de proletära maktorganen till en nationell arbetarförsamling.

I intervjuerna med organisationerna i FUR framkommer ganska skilda uppfattningar om den revolutionära enhetsfrontsregering som man vill skapa och hur denna förhåller sig till det proletära upproret. PRP-BR, LUAR och FSP anser att förutsättningarna för ett uppror har mognat och vad som återstår är de tekniska förberedelserna. Den politiska och ekonomiska krisen måste på kort sikt utmynna i antingen en fascistisk statskupp eller ett proletärt maktövertagande. De revolutionära krafterna måste utnyttja de fördelaktiga styrkeförhållandena för att förekomma fascisterna. Den revolutionära enhetsfronten ses som ett organ för upproret.

MES anser däremot inte att det finns en revolutionär majoritet för närvarande i arbetarklassen och bland dess allierade för ett maktövertagande. Fattigbönderna, mellanskikten och småbourgeoisien ingår fortfarande i det block av politiska krafter som står under bourgeoisie hegemoni. För att bryta denna hegemoni måste det upprättas en revolutionär enhetsfrontsregering som med energiska åtgärder vinner över dessa skikt. Det blir en övergångsregering mellan en borgerlig och en proletär stat som skapar de allianser som behövs för det proletära upproret. LCI har en liknande syn på den revolutionära enhetsfrontsregeringen och upproret.

MDP/CDE har ett synsätt som ansluter sig nära till PCP. Man utesluter inte upproret i en bestämd situation – t.ex. som svar på en högerkupp – men inriktar sig i första hand på en regeringsombildning. Folkmaktens stärkande ska förskjuta styrkeförhållandena så att den sjätte provisoriska regeringen faller och ersätts med en vänsterregering. Under rådande förhållanden måste denna dock bli en kompromiss med PS, något som kategoriskt avvisas av de övriga organisationerna i FUR.

MDP/CDE (och PCP) särståndpunkt härrör ur en annan uppfattning om staten: den borgerliga staten ska inte krossas utan reformeras i demokratisk riktning. Folkförsamlingarna ses inte som en ny statsmakt utan som folkliga massorganisationer som är ”transmissionsremmar” mellan staten och folket. Man har alltså samma statsteori som i Sovjetunionen och folkdemokratierna.

En konsekvens av denna statsuppfattning blir att man avvisar en dubbelmaktstrategi. MDP/CDE vill göra folkförsamlingarna tillräckligt starka för att framtvunga en regerings-

ombildning men inte för starka för att hota den statsapparaten, som man tänker reformera. Istället för en socialism som bärs upp av demokratiska arbetarråd behåller man strukturen på den borgerliga staten och backar upp denna med folkliga massorganisationer.

I uppsatsen ”Marxismen och upproret” formulerar Lenin tre förutsättningar för ett framgångsrikt uppror:

1. Arbetarklassens majoritet måste stödja upproret och aktivt delta i det. Arbetarklassens majoritet är för Lenin inte ett spekulativt begrepp om hur stora skikt av klassen som eventuellt kommer att sluta upp bakom upproret. Istället gör Lenin ett konkret studium av tillgängliga fakta – t.ex. omröstningarna i sovjeterna – för att fastställa detta.
2. Upproret måste stödja sig på folkets revolutionära uppsving. Lenin gjorde en mycket noggrann objektiv värdering av detta genom att studera bonderevolternas utbredning och sammansättning. Också mellanskiktens och småbourgeoisins omsvängning var en avgörande faktor.
3. ”Upproret måste stödja sig på en sådan *vändpunkt* i den framväxande revolutionens historia, då folkets främsta led ådagalägger den största aktivitet, då den största vacklan framträder inom fiendens led och bland revolutionens svaga, halvhjärtade och obeslutsamma vänner. Detta för det tredje. Just genom dessa tre förutsättningar för frågeställningen om upproret skiljer sig marxismen från blanquismen.”

Ingen av dessa tre förutsättningar är för närvarande uppfyllda i Portugal. En klar minoritet av arbetarklassen följer FUR. Ett försök att basera ett uppror på denna minoritet – en del av avantgardet – och tro att detta genom sina exemplariska aktioner skulle dra med sig hela klassen skulle nästan säkert sluta på samma tragiska sätt som i Tyskland 1923. Ingen revolution har satt klasskrafterna i rörelse på detta sätt.

MES, LUAR, FSP och PRP-BR är icke-leninistiska organisationer med en syndikalistisk eller rådkommunistisk inställning till förhållandet mellan parti och klass. Arbetarråden uppfattas som omedelbara uttryck för klassens skapande verksamhet. Partipolitiken däremot ses som en manipulation med de oförmedlade klassintressena. Denna syn på partiteorin får bestämda politiska konsekvenser. Istället för att uppfatta det politiska partiet som en strukturerad helhet med bestämda klassrelationer till massorna, låter man det sönderfalla i begreppspar ledning–bas. Partiets ledning representerar den korrumpierade partipolitiken med dess förbindelser till det borgerliga samhället. Partiets bas står nära en genuin klasständpunkt. Den uppfattas mer som en del av klassen än som en del av partiet. Partiet som begrepp får på så sätt en inneboende strukturell svaghet i förhållandet mellan ledningen och basen som man tror sig kunna utnyttja i den politiska strategin. Den politiska nivån i samhället reduceras till massornas aktivitet. Den praktiska politiken får en utpräglad voluntaristisk inriktning.

Följden av detta synsätt blir en underskattning av den organisatoriska roll som ett parti som PCP utövar och en överskattning av möjligheterna att rycka med sig PCP:s baskader och sympatisörer. Frågan om den proletära enhetsfronten blir ställd på ett felaktigt sätt. Det är PCP som organisation som måste dras med i ett enhetsfrontsarbete för att utveckla folkförsamlingarna och stärka dubbelmakten. Förslag som enbart riktar sig till PCP:s baskader, liksom till vilka oorganiserade arbetare som helst, underskattar de organisatoriska lojaliteter som finns. Det är först i ett enhetsfrontsarbete med PCP som parti – där PCP kommer att sträva mot en ”statssocialism” och FUR mot en ”arbetarrådssocialism” – som man för det första kan utveckla en kamp för att ena arbetarklassen kring en revolutionär plattform och för det andra ändra styrkeförhållandena inom arbetarklassen till ”arbetarrådssocialismens” fördel.

Försök av FUR att bilda enhetsfronter underifrån med PCP:s baskader kommer att få mycket begränsade följder. Däremot kommer det att stärka den höger inom PCP (Pato-riktningen)

som står den ”italienska” politiken nära och som vill kompromissa med PS på folkförsamlingarnas bekostnad. Enhetsfrontsinitiativ till PCP som parti för att utveckla folkmakten skulle däremot stärka vänstern inom PCP (Serra-riktningen) och öppna nya möjligheter för att driva fram en dubbelmaktssituation.

FUR:s tilltro till att vinna över PCP:s medlemmar i en revolutionär situation gör att man i nuläget saknar en politik i förhållande till PCP som skulle kunna övervinna den egna isoleringen och splittringen i arbetarklassen. Istället drar PCP fördel av FUR:s aktioner inför kommande förhandlingar om en regeringsombildning. Medan FUR:s möjligheter att ”avslöja” PCP är minimala med PCP:s nuvarande politik vad gäller folkförsamlingarna, strejkkampen, jordreformen och SUV. Men FUR:s subjektiva bedömningar av upprorets möjligheter onödiggör denna problematik. Man anser sig redan vara i den situation där man kan vinna över PCP:s kader.

Det traditionella kommunistpartiet i dess stalinistiska form, med dess byråkratiska ledning över massorna, har skapat en reaktion inom den europeiska vänstern. En politisk riktning har skapats i flera länder som försöker omvärdera det stalinistiska förhållandet mellan parti och klass. Det kommunistiska partiets anspråk på att organisera arbetarklassens avantgarde och vara arbetarklassens generalstab hr tonats ned. Istället framhäver man olika former av avantgarde-organisering, som står relativt självständig i förhållande till de politiska organisationerna. Denna uppvärdering av avantgardets roll och organisatoriska självständighet skapar nya relationer mellan detta och klassen. De tidigare relationerna mellan partiet och klassen riskerar nu att reproduceras på en lägre nivå mellan avantgardet och klassen. Samtidigt uppstår en ny relation mellan partiet och avantgardet, där tonvikten förskjuts till det senare. Det kommunistiska partiet får en icke-leninistisk funktion. Två principiella förhållningssätt är möjliga: det ena skulle kunna kallas syndikalistiskt, det andra bordigistiskt. LUAR och PRP-BR kan få exemplifiera dessa förhållningssätt. LUAR ser sin uppgift främst som ideologiskt och skolande. PRP-BR överbetonar arbetarklassens självständiga organisering och underbetonar därmed sin egen organisatoriska närvaro i massorganisationer. Istället framhäver man det organisatoriska förberedelsearbetet för upproret. FSP säger sig vara en icke-leninistisk organisation som lånar vissa element från den demokratiska centralismen. Inom MES slutligen är den leninistiska parti-teorin ett kontroversiellt ämne. Den kommer att behandlas på den kongress som ska hållas i november.

Det finns en slående likhet mellan FUR:s syn på förhållandet mellan parti och klass och den vänster som fanns på Kommunistiska Internationalens första kongresser – t.ex. det tyska partiet KAPD, bordigisterna, Gorter etc. Det är ingen tillfällighet att t.ex. MES anknyter till denna tradition i sitt teoretiska arbete. Men de portugisiska vänstergруппerna är också produkter av en specifik historisk situation och ett eget kritiskt arbete. Deras ställningstaganden kommer att få en vidsträckt betydelse för den europeiska vänstern för decennier framåt.

Intervjuer

I. PRP-BR

Partido Revolucionaria do Proletariado – Brigadas Revolucionaria = proletariatets revolutionära parti – revolutionära brigaderna

PRP uppstod 1973 efter de massiva mobiliseringarna av arbetare och studenter på sommaren det året. Nästan alla ledande medlemmar i PRP kommer från PCP. Kort efter den 25 april gick man samman med de Revolutionära Brigaderna, som bildats 1971 som en utbrytning ur den antifascistiska fronten FPLN. Denna i sin tur bildades 1958 till stöd för general Humberto Delgados kandidatur i presidentvalet. De Revolutionära Brigaderna genomförde

under Caetanoregimen en rad framgångsrika sabotageaktioner mot NATO-anläggningar och transporter till kolonierna.

*PRP-BR:s "apartidarism" – anti-partipolitik – gjorde att man bojkottade valet till den Konstituerande Församlingen av principiella skäl. Istället har man satsat på att skapa en sovjetrörelse – CRTSM = de revolutionära råden för arbetare, soldater och matroser – som haft två kongresser. På den andra kongressen i september deltog, enligt **PRP-BR:s** egen uppgift, representanter för 400 arbetarkommisioner, byrå etc. CRTSM uppstod SOM en reaktion på PCP:s försök att begränsa arbetarkommisionernas verksamhet till fackligt-ekonomisk kamp. För närvarande har CRTSM karaktären av en avantgarde-organisering med målsättningen att utveckla verkliga arbetarråd.*

*PRP-BR är en icke-leninistisk organisation, men med en strikt kaderorganisation. Hittills har man inte haft några kongresser efter den 25 april. I mitten på oktober gick de Revolutionära Brigaderna under jorden medan PRP fortsatte att existera legalt. Tidningen Revolucao utkommer något oregelbundet i en upplaga på ca 60.000. **PRP-BR:s** starkaste fästen är varven.*

Fråga: Kan man säga att MFA fortfarande existerar? Har t.ex. MFA:s generalförsamling sammanträtt någon mer gång efter den 5 september?

PRP-BR: Såvitt jag vet har inte generalförsamlingen sammanträtt någon mer gång. Som politisk rörelse existerar inte MFA längre. Tidigare fanns en skillnad mellan progressiva och reaktionära officerare och beroende på det aktuella styrkeförhållandet kunde de påverka politiken på olika sätt. För närvarande kan man säga att avgränsningen istället går mellan å ena sidan basen i krigsmakten, dvs. soldaterna, och å den andra sidan officerarna. Vid flera tillfällen på senare tid har officerarna intagit en klassposition vid sidan av soldaternas självständiga klassorganisation, dvs. SUV.

Fråga: Kan man säga att den riktning inom armén som stod bakom COPCON-dokumentet fortfarande finns kvar som en politisk riktning?

PRP-BR: Det står helt klart att dom fortfarande utgör en politisk kraft och ganska ofta står i motsättning till Revolutionsrådets majoritet. För några dagar sedan var t.ex. general Fabião i Porto och gjorde några politiska uttalanden som inte accepterades av Revolutionsrådet. De progressiva officerarna kan emellertid inte fortsätta att spela en politisk roll, om de inte ingår i de revolutionära strukturer som nu växer fram på basplanet i Portugal.

Fråga: Kan du säga något om den roll som AMI spelar?

PRP-BR: En del progressiva officerare har en så pass viktig militär ställning att de nu utgör ett hot mot borgerligheten. Det är allmänt känt att soldaterna på Copcons förband – jag syftar då inte på Copcons ledning – tillhör de mest politiskt avancerade delarna inom krigsmakten. De deltar inte bara i demonstrationer utan arbetar också praktiskt politiskt vid t.ex. husockupationer. AMI är ett motdrag mot detta. Revolutionsrådet försöker sammanföra pålitliga enheter till en repressiv enhet som ska kunna ta över Copcons funktioner.

Fråga: Det har förekommit uppgifter på att förband vägrat att delta i AMI. Hur långt har egentligen försöken kommit på att organisera denna enhet?

PRP-BR: Ännu har man inte lyckats, men problemet är att kapitalet aldrig ger upp utan strid. Vid demonstrationen mot den militära ockupationen av Rádio Renascença kunde man se soldater från kommandotrupperna delta. Inom kommandotrupperna finns redan en soldatorganisation. Kommandotrupperna har också uppfört sig på ett sådant sätt att det är tydligt att man inte kan lita på dem längre. Överhuvudtaget spelade inte AMI någon roll vid konfrontationen kring Rádio Renascença, som regeringen slutligen lyckades tysta genom att förstöra sändaren.

Fråga: Det verkar råda en intensiv kapplöpning mellan å ena sidan regeringens ansträngningar att upprätta någon ny repressiv enhet och å andra sidan SUV:s kamp för att omöjliggöra detta. Detta kan ju knappast fortsätta någon längre tid?

PRP-BR: Det är helt klart att det inte kan fortgå och vi inom PRP-BR arbetar nu inom ett perspektiv för uppror. Regeringen har ännu inte kunnat förverkliga en repressiv styrka vid sidan av COPCON. Men å andra sidan har heller inte den självständiga klassorganisationen nått en sådan nivå att den kan utgöra ett politiskt alternativ för ett maktövertagande. Man måste också räkna med att andra, yttre förhållanden kommer att påverka den här labila maktkampen, som du talar om – t.ex. i Angola och Spanien.

Fråga: Hur ser ni på förhållandet mellan en sammanslutning av arbetarkommissionerna och folkförsamlingarna i nationell skala och upproret? Är samordningen av dessa organ en förutsättning för upproret eller är det upproret som skapar denna samordning?

PRP-BR: För oss är inte organisationen något abstrakt. Den står i ett dialektiskt förhållande till klasskampen. De mål som ställs i klasskampen skapar de organisatoriska formerna för detta. För oss är en samordning av folkmaktsorganen en förutsättning för ett framgångsrikt uppror, samtidigt som upproret skapar nya förutsättningar som förstärker och utvidgar den folkliga organisationen. Organisationen existerar för oss i ett dynamiskt perspektiv. Själva upproret kräver nya organisatoriska former som måste överskrida den politiskt-ekonomiska nivån i klasskampen.

Vi i PRP-BR hoppas att upproret sker vid en tidpunkt då det finns en klassorganisation som inte bara deltar i upproret, utan som också upproret direkt kan basera sig på, dvs. arbetarråd. Alla reformistiska strömningar i Portugal, i första hand PCP och i andra hand maoisterna, försöker nu bromsa vägen mot upproret. PCP och UDP försöker infiltrera alla självständiga klassorganisationer och på så sätt få möjlighet att bromsa den revolutionära kampen. De försöker förvandla den självständiga klassorganisationen till ”parlamentariska” organ istället för kamporgan och skilja t.ex. SUV-organen från arbetarkommissionerna. SUV kan endast spela en historisk roll i Portugal om det samordnas med arbetarnas organisation på fabrikena. Reformisterna försöker däremot att infiltrera SUV och även om de misslyckats med detta så har de en viss kontroll över arbetarkommissionerna och kan på så sätt förhindra att en samordning kommer till stånd mellan arbetar- och soldatkampen.

Fråga: SUV är en underjordisk organisation. Kan du säga något om de öppna organisationsformer som finns inom krigsmakten? Vad anser ni om ADU-församlingarna? Kan de utvecklas till soldatråd?

PRP-BR: SUV:s organisationsstruktur är helt oberoende av den borgerligt-hierarkiska organisationsstrukturen. PCP har försökt utnyttja SUV, eftersom dessa var underjordiska. Vid en stor PCP-demonstration i förra veckan kunde man exempelvis ställa upp några SUV-organisationer, trots att SUV:s sekretariat förklarat att man inte skulle delta. Just nu försöker också SUV att bedriva en öppen verksamhet genom soldatkommittéer som väljs direkt av förbanden. Det innebär inte att SUV kommer att sluta att upphöra att fungera också underjordiskt och förbereda upprorets organisatoriskt-militära del.

ADU-församlingarna har i allt större utsträckning kommit att bli underordnade den centrala krigsmakten. De är just nu överspelade av SUV.

Fråga: Det sägs i FUR:s plattform att man vill skapa en revolutionär enhetsfrontsregering. Vilka uppgifter kommer en sådan regering att ställa sig enligt PRP-BR?

PRP-BR: PRP:s strategiska syn är att utveckla och stärka arbetarklassens självständiga organisationer, men också att partiet måste spela en politiskt-taktisk roll i den revolutionära

processen. En revolutionär enhetsfrontsregering är ett försök att ställa upp ett politiskt alternativ till den nuvarande regeringen, vilken väsentligen är en enhetsfrontsregering mellan PS och PCP. Genom alla PS' ekonomiska allianser, inklusive med ekonomiska grupper som har finansiella intressen i Angola, vet man på förhand att denna regering kommer att följa den kapitalistiska vägen. Då PCP inte har ett upprorsperspektiv kan man utesluta att PCP ensamt skulle kunna taga regeringsmakten. En revolutionär regering å den andra sidan skulle formulera de krav som ställs av de självständiga klassorganen. Problemen kommer att infinna sig då man bryter de kapitalistiska förbindelserna med omvärlden och upprättar socialistiska produktionsförhållanden i Portugal. Hur ett sådant program skulle se ut konkret är det emellertid svårt att uttala sig om.

Fråga: Ska jag tolka dig så att ni inte räknar med att PCP kommer att ingå i den revolutionära enhetsfrontsregeringen?

PRP-BR: Vi skiljer mellan PCP:s ledning och bas. I en revolutionär situation förhåller det ju sig på det sättet att militanter i PCP och i den yttersta vänsterns organisationer är båda delar av samma arbetsklass, och kommer att kämpa för samma mål. I en revolutionär situation kommer inte reformistiska strömningar att ha samma inflytande som i icke-revolutionära situationer.

Fråga: Menar du att PCP:s bas kommer att stödja en sådan regering, men att PCP som parti inte kommer att ingå?

PRP-BR: Vad PCP vill åstadkomma är en regering tillsammans med PS och FUR. Man skulle då ha både sin höger- och vänsterflank täckt. Men PS kan inte avgränsa sig från de politiska krafter som står till höger om sig. PS behöver PPD som en täckning för att uttrycka sina högerståndpunkter. PCP vet på förhand att FUR inte skulle delta i en regering tillsammans med PS' ledning och därför är alla de här demonstrationerna i Lissabon av PCP bara ett försök att dra PS åt vänster och förmå det att bryta med PPD. Men det är just detta som inte PS kan göra på grund av dess internationella förbindelser och uppbindning till kapitalismen. Med den ekonomiska situation som råder i Portugal och med den internationella ekonomiska krisen finns det inget utrymme för en reformistisk politik. T.o.m. en reformvänlig regering, med liberala idéer av PS' slag, skulle inte finna någon annan väg ut ur krisen än genom repression mot arbetarklassen. Men på grund av arbetarorganiseringens styrka skulle detta leda till en våldsam konfrontation. Det är därför som vi i PRP-BR ställer alternativen mellan fascism eller socialism, kapitalism eller uppror. Vårt alternativ är arbetarrådskommunismen.

Den revolutionära enhetsfrontsregeringen skulle kunna utgöras av FUR ensam, men vi utesluter inte att andra partier – som PCP och UDP – skulle kunna ingå. Det beror på deras inställning till upproret. Vi tror att det kommer att bli svårt att få med PCP. Det hade förutsatt att partiet omvandlats till ett annat parti.

Fråga: Är en sådan omvandling omöjlig?

PRP-BR: Nej, men problemet är att vi inte vet hur det skulle gå till. Vi har försökt pressa partiet till revolutionära ståndpunkter, men alltid misslyckats. PCP har sina historiska förutsättningar och klara ideologiska förbindelser. Det har en bestämd struktur som bestämmer politiken. Vi räknar med den bas, som PCP har mobiliserat och där det finns många revolutionärer – det upprepar vi ofta – men för att PCP skulle bli en revolutionär organisation skulle det krävas att hela partiapparaten omvandlades på ett genomgripande sätt.

Fråga: Du har sagt tidigare att PRP-BR har en särskild ståndpunkt inom FUR. Kan du utveckla det?

PRP-BR: PRP-BR har från början haft den mest konsekventa inställningen till det revolutionära våldet. Nu räknar alla delar av FUR med att revolutionärt våld kommer att bli nödvändigt och är inte motståndare till det. Viktiga gemensamma drag hos de organisationer som ingår i FUR är att alla är icke-reformistiska till skillnad från PCP, och på det ideologiska planet är alla icke-stalinister. Synen på leninismen skiljer sig däremot. Just nu samarbetar vi i FUR som allierade inte bara på en politisk nivå utan också i praktiskt basarbete. En annan skillnad inom FUR är att PRP-BR är den mest konsekventa organisationen när det gäller att omsätta ett teoretiskt arbete i praktiken.

Fråga: MDP/CDE har en annorlunda bakgrund än de övriga organisationerna i FUR. Hur ser du på MDP/CDE:s roll i FUR?

PRP-BR: MDP/CDE är ett parti som varit ganska beroende av PCP:s initiativ. Man stannade dock kvar i FUR sedan PCP uteslutits. Min personliga uppfattning är att det finns ett taktiskt moment med från PCP:s sida i detta. Militanter som blir missnöjda och lämnar PCP på grund av FUR:s aktioner kan i första hand sugas upp av MDP/CDE, som är den organisation inom FUR som till sin politik och struktur mest liknar PCP. Men faktum kvarstår i alla fall att MDP/CDE är med i FUR och att det praktiska arbetet går ganska bra tillsammans med dem. Men man kan förutsäga att MDP/CDE inte kommer att stanna länge inom FUR. Redan när PCP uteslöts ur FUR undvek de att underteckna kritiken mot PCP i den kommunique där FUR kritiserade PCP:s inställning till PS. Man kan förutse att i en radikal situation där spänningarna mellan PCP:s bas och ledning kommer att öka, kommer MDP/CDE att underordna sig PCP-ledningens taktiska målsättningar.

Fråga: I ett tal som Alvaro Cunhal höll i Campo Pequeno i mitten på september, framhöll han att det var viktigt för PCP att samarbeta med FUR. Hur ser PRP-BR på PCP:s inställning till FUR?

PRP-BR: Ursprungligen ingick PCP i FUR för att bilda en vänsterfront mot högerens offensiv i slutet av augusti. Dagen efter det att PCP anslutit sig till FUR gör man inviter till PS på en presskonferens om förnyat samarbete. Också på andra punkter uppträdde man diffust och oklart, varför PCP uteslöts. PCP fortsätter att säga att FUR är en viktig organisation, eftersom FUR har en bred förankring i arbetarklassen och på grund av FUR:s praktiska aktivitet på flera områden. Jag tyftar då inte bara på arbetarklassen i Lissabon utan också på SUV, som allmänt anses stå nära FUR, både i norra Portugal och i jordbruksområdena. FUR har en förankring i arbetarkommissionerna etc. som gör det svårt för PCP att gå emot FUR. När FUR driver på folkmaktsorganens utveckling kan inte PCP ställa sig i vägen för denna utveckling. FUR driver konsekvent folkmaktsorganens inneboende målsättning: krossandet av den borgerliga statsapparaten och upprättandet av arbetarmakten. PRP-BR har inga illusioner om PCP:s ledning eller dess partiapparat.

Fråga: Det finns uppgifter på att PCP har deltagit i FUR:s aktioner. Kan du ge några exempel på det?

PRP-BR: Ja, FUR:s aktioner har en radikaliserande effekt på arbetarna och drar med sig PCP-medlemmar. PCP kan också förhålla sig ganska välvilligt till FUR:s aktioner för att skapa sig ett större manöverutrymme på regeringsnivån. Ofta ser man FUR- och PCP-medlemmar arbeta sida vid sida för något bestämt kampmål utan att vara bundna av partitillhörighet.

Fråga: Hur arbetar FUR konkret i det dagliga basarbetet?

PRP-BR: Problemet för närvarande är att FUR ännu inte har en organisatorisk närvaro över hela landet. Det praktiska arbetet utförs av den egna organisationen men inom ramen för FUR:s gemensamma målsättningar. Ansträngningar pågår att skapa ett FUR-sekretariat för att

samordna kampen och ge den ett revolutionärt perspektiv. På många arbetsplatser har det också skapats stödkommittéer för FUR som verkar på en ganska klar ideologisk grundval och samlar icke-organiserade arbetare. Vid demonstrationer försöker vi genomföra aktioner som har ett klart definierat mål. Exempelvis vid försöket att stänga Radio Renascença var det FUR som formulerade kampmålet att hålla stationen öppen. Maoisternas linje var: borgerligheten har stängt Radio Renascença, alltså ska de också få öppna den. Varje gång man försöker avancera säger de att man måste konsolidera sig. Maoisterna saknar en dialektisk syn på organisationsproblematiken.

Fråga: Anser FUR att PS fortfarande har en arbetarbas, som det är viktigt att vinna över?

PRP-BR: Det är trotskisternas linje i Portugal. Om man ser på PS demonstrationer får man en ganska klar bild av vilka som ingår i basen. Våra erfarenheter från arbetsplatserna är också att PS numera saknar stöd bland arbetarna. Deras främsta stöd hämtar PS ur småbourgeoisien, som är en av de bredaste och bäst organiserade klasserna i Portugal. Dessutom har man stöd inom statsförvaltningen och bland tjänstemannaskikt. Men inte i arbetarklassen. Vår strategi baserar sig på det antagandet. PS avslöjar sig genom sin egen aktivitet, framför allt hos dem som kan mäta denna med en revolutionär praktik.

Fråga: Karakteriserar ni PS som ett borgerligt-demokratiskt eller social-fascistiskt parti?

PRP-BR: I svensk TV framställer sig Soares som marxist-leninist, men verkligheten är en annan. Soares stöder sig på befolkningens reaktionära och konservativa delar men också på delar som potentiellt skulle kunna tillhöra de revolutionära krafterna, t.ex. småbönderna i norra Portugal. Genom centralregeringens misslyckanden att lösa dessa skiktets ekonomiska problem har de slutit upp bakom PS. PS och PPD har i deras anti-kommunistiska kampanj i norra Portugal försökt att identifiera det ekonomiska misslyckandet med de ”jävla kommunisterna” som skulle ha dominerat den femte provisoriska regeringen.

Tragedin för PS kommer att bli att dess åtstramningspolitik kommer att drabba småborgerligheten hårt och därmed decimera partiets väljarbas. Samma sak gäller för tekniska yrken, fria yrkesutövare, den icke-monopolistiska bourgeoisien m.fl. som ingår i PS' väljarunderlag. PS kommer att genomgå mycket stora svårigheter den närmaste tiden.

I sin propaganda försöker PS avgränsa sig från PPD men politiskt använder man sig av PPD. I sina demonstrationer försöker PS alltid få med PPD. I den mån PS konkurrerar med PPD om storbourgeoisien och det internationella kapitalets gunst kommer PS att bli en socialfascistisk strömning. Det förutsätter dock en omstrukturering av partiet. Som ni vet har redan FSP lämnat PS.

Fråga: Finns CRTSM-kommittéerna fortfarande?

PRP-BR: De finns fortfarande på alla ställen där de bildats. På varven i Lisnave och Setenave och på arbetsplatser i norra Portugal segrade det förslag som CRTSM-kommittéerna lade fram. Närmare bestämt förhöll det sig på följande sätt: det fanns från början fyra förslag – från PRP, UDP, PCP och PS – och som jämkades samman till ett förslag, och dessutom antogs ett tilläggsförslag från CRTSM på Lisnave och Setenave.

Det förslag som antogs på CRTSM-kommittéernas andra kongress i september innebär att PRP i praktiken försöker verka för den självständiga arbetarorganiseringen. Arbetarkommittéer har uppstått ur olika situationer, t.ex. när kapitalister flytt ur landet. Man ser många fabriker som fungerar under självförvaltning. Så länge samhället är kapitalistiskt finns det dock möjligheter att manipulera arbetarkommittéerna utifrån, t.ex. genom kreditpolitiken. I Lissabonområdet finns en annan intressant självständig arbetarorganisering, som bara påbörjats på andra håll. I arbetarkvarteren ockuperas tomma fastigheter och ockupanterna

bildar självförsvarsstyrkor. En del fastigheter har ombildats till barndaghem. Det har skapats sjukvårdsenheter som arbetar i ett perspektiv av att utmana och ta över den existerande statliga sjukvården. På så sätt kan man visa att den tidigare sjukvården inte var inrättad för arbetarnas och böndernas behov. Dessutom finns det redan avancerade former för att integrera stad och land. Många jordbrukskollektiv har tagit direkt kontakt med arbetarkommittéer och kan därigenom distribuera sina produkter utan mellanhänder. Militären svarar för transporten med sina fordon. På så sätt har man redan börjat skapa självständiga produktionsenheter som är oberoende av de politiska partierna.

Fråga: Vad är skillnaden mellan en vanlig arbetarkommision som väljs på ett stormöte av alla arbetare och en CRTSM-kommitté?

PRP-BR: Först finns det teoretiska synpunkter på detta. Arbetarråden utgör ett bestämt svar på en viss utvecklingsnivå av klasskampen, där man börjat överta produktionsmedlen. I ett kapitalistiskt samhälle är de redan embryon som förutser arbetarrådets statliga former. Det innebär att så länge arbetarkommisionerna arbetar under kapitalistiska förhållanden, så måste de kompromissa med omvärlden, särskilt vad gäller bankkredit och distribution. Det skapar förutsättningar för att arbetarkommisionerna ska kunna kontrolleras av de politiska partierna. Det är en av de viktigaste orsakerna till att den revolutionära processen bromsas. Portugisiska politiker säger ofta att utvecklingen har gått för fort, när den i själva verket har gått för långsamt. Detta är motsättningar som kan iakttagas på alla nivåer i ett samhälle som befinner sig i övergång från ett produktionssätt till ett annat.

För oss är den viktigaste frågan det sätt som en arbetarkommitté väljs på. Om detta sker i enlighet med CRTSM:s riktlinjer så spelar det inte så stor roll hur man benämner den.

Fråga: Kan man tolka det du säger på så sätt att inom arbetarkommisionerna verkar de politiska partierna medan CRTSM-kommittéerna är partilösa?

PRP-BR: Arbetarna i en CRTSM-kommitté kan vara partianslutna, men i deras praktiska verksamhet måste de utföra de beslut som kommer från arbetarnas stormöten. I denna mening kan man säga att CRTSM-kommittéerna är partilösa. Inte genom ett godtyckligt beslut utan genom att kollektivet kräver det.

Fråga: Kan PS-medlemmar vara medlemmar i en CRTSM-kommitté?

PRP-BR: Av ideologiska skäl skulle antagligen inte en PS-medlem låta sig väljas till en CRTSM-kommitté, eftersom de tar öppet avstånd från tanken på arbetarråd. När ett stormöte sammankallats för att välja en CRTSM-kommitté, kommer PS-medlemmarna med förslag som har helt andra syften.

Fråga: Finns det något i stadgarna som utesluter att en PS-medlem skulle kunna väljas in i styrelsen för en CRTSM-kommitté?

PRP-BR: Nej, alla är valbara och omedelbart avsättliga. Det som krävs av en kommittés ledning är att den ska utföra det program som ett stormöte har beslutat om. PS-medlemmar utesluts inte genom organisatoriska medel utan genom deras politik.

Fråga: Om man skiljer mellan avantgarde-organisering och klassorganisering, hur skulle du då vilja karakterisera CRTSM-kommittéerna?

PRP-BR: Det är klart att arbetarråd är den mest avancerade organisatoriska formen för klasskampen och som historiskt sett har uppstått i alla revolutionära situationer. Så en CRTSM-kommitté är en avantgarde-organisering som är medveten om vad arbetarråd innebär i sin fullständiga utveckling. De organisatoriska former som de förespråkar måste vara allmänt accepterade som ett led i kampen för de praktiska behov som uppstår i klasskampen.

Fråga: Ni avvisar partipolitiken i arbetarkommisionerna men det är ändå ett faktum att den spelar en stor roll där. Vad tänker ni göra åt det?

PRP-BR: I den frågan skiljer sig FUR från de traditionella politiska partierna. Partipolitiken kan endast upphävas genom en radikal praktik, genom att alltid utveckla kampen på en bredare politisk nivå. Ett belysande exempel är demonstrationerna vid Radio Renascença. UDP försökte förhindra att massan skulle öppna radiostationen genom att skicka representanter till myndigheterna, Copcon och t.o.m. till Costa Gomez, för att dessa skulle bevilja att stationen öppnades igen, trots att de visste att Costa Gomez indirekt medverkade till att stationen stängdes. FUR försökte däremot ge kampen ett politiskt perspektiv genom att rikta in den på regeringens maktlöshet. Regeringen säger själv att den inte kan regera. Den har inga repressiva organ att tillgå. Vad den kan göra är bara att försöka förstärka maktens symboler. UDP:s aktioner hade lett till just detta. Vad vi försöker visa i den politiska praktiken – och som vi gjorde vid Radio Renascença – är att öka den politiska medvetandegraden genom dessa aktioner och föra dem framåt i motsats till de försök att bromsa den revolutionära processen som görs av de reformistiska grupperna. I Faro för några dagar sedan uppmanade FUR till ockupation av rådhuset, varvid också PCP deltog. Myndigheterna gav tillstånd för ockupationen bara till kl. 12. Sedan måste ockupanterna avlägsna sig. PCP gav sig då av och spred samtidigt ett rykte att PS och PPD skulle angripa vissa vänsterlokaler i staden, för att därigenom dra bort militanterna från rådhuset. FUR stannade emellertid kvar. PS och PPD anordnade en demonstration för att kasta ut FUR, vilket ledde till en del handgripligheter. För att återkomma till din fråga om hur PS-medlemmar utesluts ur CRTSM-kommittéer: du ser att det inte är en teoretisk utan en praktisk fråga. Genom att utvidga kampen på det lokala planet kan man uppnå detta.

Vår erfarenhet är att varje gång som klasskampen skärps, så enas arbetarna kring bestämda krav. De reformistiska partierna springer efter arbetarklassen och i en stund av tveksamhet försöker de överta ledningen. Vad vi gör är att försöka dra fram och formulera de verkliga behoven på det lokala planet och samtidigt skjuta fram maktfrågorna, inte bara lokalt utan i ett nationellt perspektiv. Vi försöker ena arbetarna kring deras egna krav – inte genom att föra en ideologisk kamp mot andra partier – men genom att utveckla konkreta förslag. Maktfrågorna är den portugisiska arbetarklassen redan medveten om som ett praktiskt, konkret alternativ.

Fråga: Är PRP ett leninistiskt parti?

PRP-BR: PRP-BR är för proletariats diktatur i motsats till partiets diktatur. Vi tar avstånd från den modell som innebär att en partibyråkrati ska skapa hela samhället genom något centralt planeringsorgan. Vi respekterar Lenin som person och anser att han svarade mot de historiska krav som ställdes i en specifik situation. Vi är inte dogmatiker och försöker utveckla en teori som ska kunna omsättas i praktiken. **PRP-BR:s** styrka ligger i att försvara arbetarklassens egna organisering, en decentraliserad ekonomi byggd på arbetarråd som förverkligar basala, mänskliga behov. En del branscher inom ekonomin måste naturligtvis centraliseras, eftersom den kapitalistiska strukturen inte kan omvandlas från det ena ögonblicket till det andra.

Fråga: Du sade tidigare att ni vill utesluta partipolitiken ur arbetarråden. Hur ser ni då på en sådan elementär demokratisk rättighet som organisationsrätten, säg för alla organisationer som står på den proletära diktaturens grundval? Hur ser ni på den proletära demokratin?

PRP-BR: Med proletär demokrati menar vi att arbetarklassen genom sina egna, lokala organisationer ska kontrollera produktionen, fördelningen och den slutliga användningen av den nationella produkten. Vi menar att det behövs en decentralisering av ekonomin och en regional balans, t.ex. en utveckling av jordbruksområdena och en satsning på industri som producerar produktionsmedel för jordbruket. När man betraktar problemen i nationell skala,

inser man nödvändigheten av en decentralisering av besluten till organisationer med lokal och regional representation, men som kan samordnas på det nationella planet.

Detta är naturligtvis en teoretisk synpunkt som sedan måste utformas efter den konkreta praktiken. När det gäller den centrala makten kommer det att krävas en central övergångsregering. Det låter vackert att tala om arbetarklassens självständiga organisering, men i kampen mot en kapitalistisk omvärld kommer det att krävas en enhetlig politisk vilja. Man kan också räkna med en eventuell utländsk intervention. I det internationella krisläget i världsekonomin just nu så skulle en fascistisk restauration backas upp av det internationella kapitalet.

Vad vi kan konstatera historiskt är att de kommunistiska partierna i Östeuropa övertog kontrollen över produktionsmedlen. När vi förespråkar en direkt kontroll av produktionen av arbetarklassen är det därför att vi förutser att de politiska organisationerna kommer att bli överspelade i deras strävan att kontrollera produktionen. Vi identifierar inte socialismen med entralbyråkratisk planerad ekonomi och statligt ägda produktionsmedel. Genom att utveckla folkmaktsorganen kan vi tänka oss under ett övergångsstadium att den centrala makten kan utövas genom en proletär demokrati. Alla revolutionära partier som satsar på proletariatets diktatur och inte på partiets diktatur har en politisk roll att fylla under detta övergångsstadium.

Fråga: PRP-BR är en sammanslutning av två olika organisationer. Kan du säga något kortfattat om deras ursprung och ideologiska inriktning?

PRP-BR: De Revolutionära Brigaderna har en lång verksamhet före den 25 april. Under tre år bedrev man sabotage mot militära anläggningar. Redan då försökte man sammanlänka en socialistisk kamp i Portugal med den anti-imperialistiska kampen. Detta skedde konkret genom sabotage mot NATO-baser och kommunikationer som var nödvändiga för kolonialkrigen.

Fråga: ARA, som anses vara PCP närstående, drev en liknande verksamhet. Fanns det något samband mellan ARA och de Revolutionära Brigaderna?

PRP-BR: Nej, brigaderna var oberoende av PCP. ARA var heller inte särskilt aktivt den sista tiden före den 25 april. Det sattes upp av PCP som ett alternativ till de sabotagegrupper som bildats av yttersta vänstern.

Fråga: ... och PRP:s bakgrund?

PRP-BR: PRP bildades och utvecklades som organisation särskilt efter den 25 april och var den politiska och ideologiska delen av de Revolutionära Brigaderna. Jag vill inte med detta antyda att brigaderna skulle ha inskränkt sig till att vara en militär organisation. Det politiska arbetet var i själva verket den viktigaste delen för dem. Politiken och den militära organiseringen sågs i ett sammanhang.

Fråga: Det sägs ibland att PRP-BR är syndikalistiskt influerat. Hur vill du kommentera det?

PRP-BR: Det påstås mycket om PRP-BR. Svaret finner du i vårt program. Det baserar sig inte bara på ett teoretiskt arbete utan också på ett praktiskt. Alla revolutionärer som kommer in i organisationen testas, inte av organisationen, utan av organisationspraktiken. På det ideologiska planet kan man ofta nå fler än i den rena praktiken. Motsättningar på det teoretiska planet visar sig också ofta kunna lösas i den politiska praktiken och de som inte accepterar praktiken lämnar ofta organisationen. Det är den stora fördelen med ett parti av PRP-BR:s typ; de som orkar arbeta vidare i ett revolutionärt perspektiv under svåra förhållanden fortsätter medan de andra lämnar organisationen. Vi fäster inte störst avseende vid om militanterna är leninister eller inte. Stalinister skulle förstås ha svårt att fungera i vår organisation. Men också en dogmatisk leninist utan ett historiskt perspektiv kan ha svårigheter i PRP-BR. Varje

militant i PRP-BR måste lära sig att utveckla sin egen kreativa kapacitet. Det finns ingen hierarkisk tilldelning av arbetsuppgifter utan alla försöker finna sin roll i arbetet för en gemensam målsättning. De som klarar av detta stannar. Det betyder inte att det inte skulle finnas organisatoriska problem i PRP-BR men organisationsuppbyggnaden är en garanti för att vi inte kommer att byråkratiseras. Varje medlem måste vara kapabel att bedriva en decentraliserad, praktisk verksamhet. Det är inte lika lätt som i partier med demokratisk centralism.

II. MES

Movemento Esquerda Socialista = Socialistiska vänsterpartiet

MES är en sammanslutning av grupper med olika politisk bakgrund. Den första gruppen uppstod 1969 som en vänsteropposition inom den demokratiska rörelsen CDE. Den viktigaste gruppen, som kanske mest karaktäriserar organisationen, är de radikala katoliker som deltog i anti-krigsrörelsen. Andra kommer från studentrörelsen. En del arbetargrupper, särskilt inom metall och textil, anslöt sig i opposition till PCP:s linje. Som organisation bildades MES efter den 25 april. Den första kongressen hölls i december 1974 och den andra i november 1975. I valet var MES en av de största vänstergrupperna med ca 1 %. På basplanet har MES samarbetat med den revolutionära vänstern för att utveckla folkmaktorgan, men tidigare fungerade man som en slags påtryckningsgrupp för PCP på regeringsplanet. Man försökte vara ett "kritiskt samvete" till vänstern i MFA. I ekonomiska frågor konsulterades MES ofta av regeringen. En grupp intellektuella lämnade partiet i vintras och tog steget över till regeringen. Nyligen skedde en splittring i Coimbra, då en grupp lämnade som var kritisk mot den osjälvständiga hållningen till PCP. MES har stöd bland arbetare i de stora industriområdena, bland lantarbetare i söder men också en del stöd i norr. Utkommer med veckotidningen Poder Popular.

Fråga: I FUR:s plattform ställs målsättningen att bilda en revolutionär enhetsregering. Vilka politiska krafter menar ni ska ingå i den?

MES: Först och främst anser vi att det inte längre är möjligt att bilda en ny regering kring ett program som enbart bygger på löften. De fortskridande regeringskriserna har visat att de politiska problemen inte kan lösas med allmänna löften som ställer problemen på framtiden. Det gäller särskilt de fattiga och småbönderna i norr. För att återvinna dessa skikts förtroende för den revolutionära utvecklingen är det nödvändigt att ta itu med deras problem på ett konkret sätt. För att göra detta måste vi ha makten. Vi tror inte att socialdemokratien eller den sjätte provisoriska regeringen är i stånd att ge en konkret lösning på de aktuella kriserna i Portugal. Därför är det vänsterns uppgift att ge ett svar på dessa problem. Vi tror inte att en revolutionär enhetsfrontsregering nödvändigtvis behöver föregås av en majoritet. Det är inte majoriteten som skapar en revolutionär regering utan denna regering som skapar majoriteten genom sina revolutionära åtgärder för att komma till rätta med dessa skikts konkreta svårigheter. Egentligen borde en revolutionär regering inte basera sig på partier utan på en konkret plattform som räknade upp olika åtgärder för att lösa massornas verkliga problem. Det är emellertid inte möjligt i den aktuella situationen. Därför anser vi att den revolutionära enhetsfrontsregeringen bör utgöras av PCP, FUR och om möjligt även UDP.

Fråga: Kan du konkretisera de åtgärder som en sådan regering skulle vidtaga?

MES: Det finns två huvudproblem. Det första är bönderna i norr. I Portugal finns det ett utbrett och väl utvecklat system med mellanhänder mellan producenter och konsumenter. Om denna parasitära distribution eliminerades skulle priserna öka för producenterna och minska för konsumenterna. Tidigare har man närmat sig bönderna med ideologiska paroller utan att koppla samman dessa med konkreta åtgärder för böndernas materiella svårigheter.

För det andra, de industrialiserade områdena och städerna. En revolutionär enhetsfronts-regering måste ha en klar politik för att bromsa ökningarna och kunna förklara för arbetarna varför detta är nödvändigt. Istället måste man satsa på att utveckla den sociala sektorn, främst undervisning, sjukvård och socialförsäkringar. Standardförbättringarna bör inte ske individuellt utan genom kollektiva ansträngningar inom den sociala sektorn. Vidare bör byggnadsverksamheten nationaliseras. Många hus som du ser är kanske fina utifrån men trångboddheten är stor. Politiken ska således inte vara inriktad på lönerna utan på sociala förbättringar. I söder måste man stödja och utveckla jordreformen. Vi anser att den sjätte provisoriska regeringen med PS och PPD inte är förmögna att ta dessa steg, eftersom man har sitt stöd bland just de skikt som måste angripas, dvs. mellanhänder, grossister, handelsbourgeoisie etc.

Fråga: Hur ser ni på mellanbourgeoisins roll? Är den en möjlig allierad till arbetarklassen i den här fasen?

MES: Det är ett led i PCP:s strategi, men i praktiken tvingas partiledningen att handla på ett annorlunda sätt. Det är inte längre möjligt med en allians mellan mellanbourgeoisien och arbetarklassen i Portugal. För att tvinga folk att arbeta i en kapitalistisk anda krävs det repressiva organ, men idag finns det inga pålitliga sådana. Bourgeoisien har heller ingen möjlighet att betala de höga löner som skulle ha krävts för att bibehålla en social fred. Den portugisiska bourgeoisin känner bara till hur man styr med repression, den har ingen erfarenhet av något annat.

Fråga: Några av organisationerna i FUR som vi har talat med anser att det nu föreligger förutsättningar för ett uppror. Hur ser MES på det?

MES: Vi definierar den aktuella fasen inte som en upprorsfas, utan som en fas som föregår upproret. Det är inte möjligt för arbetarklassen och de revolutionära krafterna att överleva om de tillåter högerkrafterna att avancera. Det finns inget utrymme för ett demokratiskt mellanstadium mellan dagsläget och en revolution. Detta är inte det rätta ögonblicket för arbetarklassen att försöka ta makten. Men vi erkänner samtidigt de revolutionära krafternas rätt att ta makten om de står i en situation där deras existens hotas.

Ett maktövertagande av vänstern i nuvarande situation kommer inte att bli ett proletärt uppror som i Ryssland 1917. Det kommer att bli ett militärt maktövertagande under ett övergångsstadium och med folkligt stöd från de politiskt mer utvecklade delarna i städerna och i Alentejo. Men det är inte fråga om ett uppror utan en kombination av två faktorer: å ena sidan en progressiv rörelse inom krigsmakten, å den andra sidan en proletär rörelse i de urbaniserade områdena. Det är därför som det ibland finns olika tolkningar av denna politik, men målsättningarna är desamma för organisationerna i FUR.

Problemet för oss är att upproret kanske skulle kunna lyckas och att vi kan tvingas in i det, därför att två eller tre månader senare så kan förutsättningarna vara borta. Om högerkrafterna lyckas skapa en yrkesarmé så kommer SUV och all annan soldatorganisering att vara upplöst på några månader. Vi anser att om alla förutsättningar är goda för upproret, så kan vi tvingas tillgripa det om vi ska överleva.

Vår analys baserar sig också på folkmaktens utveckling. Vi anser att den ännu inte nått den organisationsnivå, centralisering och politiska utveckling som är nödvändig för att arbetarna ska kunna ta makten. Vi tror därför inte att upproret är en dagsaktuell paroll utan att vi först måste genomgå en mer avancerad övergångsfas. Denna analys baserar sig inte på 100 % visshet från vår sida, men vi anser att det är den mest sannolika utvecklingen. Vi medger t.ex. att om PCP och PS träffade en speciell överenskommelse, skulle denna inte vara länge. Men även om detta inträffade skulle det bara uppskjuta upproret med några månader. Med det utseende PS har tror vi inte att en sådan överenskommelse är möjlig inom överskådlig tid.

Fråga: I FUR:s plattform framförs parollen ”Upplös den Konstituerande Församlingen omedelbart”.

MES: Det är en mycket kontroversiell punkt. Vi har haft långa diskussioner med franska och italienska kamrater om detta. Åtminstone vi själva medger att den här parollen nu i viss mån är överspelad. De utländska kamraterna menade att vi inte borde stödja denna paroll, därför att valet till den Konstituerande Församlingen representerade på ett mycket speciellt sätt en politisering av vissa folkliga skikt som tidigare stått utanför den revolutionära processen och som nu deltog för första gången, om än på ett outvecklat sätt. När FUR:s plattform antogs var diskussionerna i den Konstituerande Församlingen mycket viktiga – kanske inte så mycket genom vad som sades, utan genom det intryck de gjorde på den allmänna opinionen. Det var t.ex. då som PS intog sin mest reaktionära ståndpunkt. Nu är det kanske inte längre lika viktigt vad som händer i den Konstituerande Församlingen. Folk bryr sig inte så mycket om vad som händer där. Igår kunde man t.ex. inte rösta för att godkänna nationaliseringarna därför att det inte fanns ett tillräckligt antal deputerade närvarande. Det faller ett löjets skimmer över denna församling.

Fråga: Anser du att PCP bör återupptas i FUR?

MES: Nej, PCP har sin egen politiska linje. Vi anser att det idag behövs en allians med PCP men vi tror inte att PCP därför kommer att ändra sina ståndpunkter. Den politiska utvecklingen kan emellertid förändra de politiska partierna, inte bara PCP utan också andra politiska formationer i Portugal. Man bör inte se formeringen av de politiska partierna som en avslutad process. Revolutionen pågår fortfarande.

Fråga: Vilken effekt anser du att FUR har haft på PCP?

MES: När PCP uteslöts ur FUR uppstod stora diskussioner och problem i PCP, eftersom många medlemmar på basplanet är intresserade av enhet med vänstergrupperna och motståndare till att samarbeta med PPD och PS.

Isoleringen av PCP från de revolutionära organisationerna väckte mycket missnöje i partiet i vissa delar av landet, framför allt i Lissabon. FUR:s effekt på PCP är inte som en vänstergrupp. Det är en helt annan typ av effekt som har att göra med att FUR börjar bli ett verkligt politiskt alternativ i den portugisiska revolutionen. Nu är situationen i FUR motsättningsfull. Alla organisationerna är unga. FUR hade en positiv effekt på basmedlemmar och folkliga organ genom att ena partierna istället för att bedriva en ständig strid mellan dem. En process har påbörjats, vars resultat vi ännu inte kan överblicka klart.

Fråga: Har denna polariserat en vänstertendens inom PCP?

MES: Jag vet inget konkret om det. Jag har bara sett några tidningar spekulera om detta, men de har inga konkreta informationer. Det finns i varje fall ingen sådan politiskt organiserad kraft. Däremot har det på vissa fabriker, på basnivå, bildats stödkommittéer för FUR av PCP-medlemmar.

Fråga: Kan man säga att PCP ger ett kritiskt stöd till FUR?

MES: Ibland. Jag tror inte man vill utesluta möjligheten för en enhet. På basplanet finns det ofta goda möjligheter till enhetsaktioner. Å ena sidan försöker PCP tvinga PS till en kompromiss och å andra sidan växer FUR:s krafter politiskt och blir mer kapabla att presentera sitt alternativ.

Fråga: . . . och FUR:s förhållande till PCP?

MES: Det skulle man kunna definiera som ”konflikt inom en enhet” (conflict in unity), en konflikt som söker sig fram mot ett alternativ, som fortfarande inte finns, men vars första steg

redan har tagits. Vi ger inte ett kritiskt stöd till PCP utan försöker inta en mycket klar hållning. Vi anser det vara omöjligt för närvarande att upprätta en enhet med PCP med de ståndpunkter som partiet nu har, men vi utesluter inte på något sätt att denna enhet kommer att skapas.

Fråga: Vad ska man göra åt den politiska splittringen i arbetarklassen?

MES: Vi har inte uppfattningen att alla revolutionära arbetare ska ansluta sig till FUR. Men vi tror att vi kan lämna ett positivt bidrag till enandet av arbetarklassen, i första hand av de mest revolutionära och klassmedvetna arbetarna. Klassens organisering är inte ett verk av FUR, även om vi vill lämna ett bidrag, utan skapas genom att utveckla och sammansluta alla självständiga arbetarorgan såsom arbetarkommissioner, bostadskommittéer etc. Även om vi medverkar, anser vi oss inte vara centrat för denna politiska organisering.

Fråga: Betraktar ni PCP som ett reformistiskt eller revolutionärt parti?

MES: Utan tvekan som ett reformistiskt eller revisionistiskt parti. Men vi använder inte det ordet i vår praktiska propaganda eftersom det inte har någon betydelse för stora skikt.

Fråga: Anser ni då att PCP under trycket av den revolutionära utvecklingen kan omvandlas till ett revolutionärt parti?

MES: Nej, det anser vi inte. Jag tror att vi kan bidra till att utveckla en krissituation inom partiet. PCP bär på arvet av ett stalinistiskt förflutet. Dess uppfattningar om den inre partidemokratin, partiapparatusens utseende och funktionssätt, dess internationella förbindelser etc. gör inte en revolutionär utveckling av partiet särskilt trolig.

Fråga: Karakteriserar ni PS som ett borgerligt-demokratiskt eller som ett socialfascistiskt parti?

MES: Vi anser inte att PS är ett socialfascistiskt parti. Vi minns att de som senast framförde den teorin hjälpte till att föra Hitler till makten. Vi kallar inte PS för socialfascistiskt utan säger att socialdemokratin inte har någon möjlighet att föra en självständig politik i Portugal och därför öppnar vägen för fascismen. Det är skillnad. Vi anser att en socialdemokratisk lösning av svensk modell inte är möjlig i Portugal. Soares är givetvis inte en fascist, men han försöker genomdriva en regim som är omöjlig och öppnar därmed dörren för de borgerliga krafter, som vill återupprätta ett verkligt repressivt system.

Fråga: Jag ställde frågan därför att fascismen och socialdemokratin alltid nämns tillsammans i FUR:s plattform.

MES: Jag håller med om att programmet kan orsaka förvirring, men vi säger aldrig att socialdemokratin och fascismen är samma sak. Vi tror inte att socialdemokratin kan ha någon självständig existens i Portugal utan att den öppnar möjligheter för de fascistiska krafterna. Denna process behöver inte utsträckas över flera år. Det kan röra sig om månader.

Fråga: Vad är TUV?

MES: Ett försök att organisera en vänstertendens inom de koordinerade arbetarkommissionerna. Pressen har spridit förvirrande uppgifter om detta, men TUV utger sig inte för att vara något annat. Det finns nämligen en organisation som försöker förena alla arbetarkommissioner i Lissabon med omgivningar. Inom denna organisation finns det olika politiska riktningar, varav TUV är en. Det är ett försök att organisera en vänsterkraft inom samarbetsorganisationen och inte ett alternativ till denna eller en ny organisation av arbetarkommissioner.

Fråga: Är det denna samarbetsorganisation som brukar kallas Interempresa?

MES: Det har börjat uppstå en samordning av arbetarkommisionerna – Interempresa. TUV försöker organisera en vänsterståndpunkt inom denna.

Fråga: Samordningen av arbetarkommisionerna förefaller inte ha kommit särskilt långt. Beror det på objektiva orsaker eller har det politiska perspektivet saknats för detta?

MES: Jag håller med om att samordningen är otillfredsställande. Som svar på din fråga tror jag att båda orsakerna har spelat in. I början av året fanns det en viss koordinering av arbetarkommisionerna. Efter den stora demonstrationen den 7 februari uppstod konflikter som huvudsakligen berodde på att maoisterna försökte ha kontrollen över Interempresa. Detta ledde till en splittring. Så sent som i juli-augusti skapades en ny organisation för att bygga upp denna koordination på nytt.

Fråga: Vad anser ni skillnaden vara mellan en arbetarkommision och en lokal fackförening? PCP anser tydligen att de ska vara samma sak, medan maoisterna ser ett antagonistiskt förhållande mellan dem.

MES: Det bör först framhållas att det inte finns någon trade-unionistisk tradition i Portugal. Under fascismen var arbetarnas deltagande i fackföreningarna mycket begränsat. Fackföreningarna har också mycket begränsade möjligheter att sammankoppla den ekonomiska kampen med andra typer av aktioner. På Lisnave t.ex. har man löst problemet så att fackföreningsdelegaterna bara utgör en liten del av arbetarkommisionen, som sysslar särskilt med de frågor som rör fackföreningarna. Men de flesta frågor som arbetarkommisionen tar upp är mycket mer omfattande än de strikt fackliga problemen. Fackföreningen har också en mer begränsad bas än arbetarkommisionen som består av alla arbetarna på företaget. På ett fackföreningsmöte kan bara medlemmarna delta medan arbetarkommisionen är en klassorganisation.

Fråga: Kan folkförsamlingarna utvecklas dithän att en dubbelmaktsituation uppstår?

MES: Givetvis, det är vår målsättning.

Fråga: När vi ställde frågan till MDP/CDE menade de att teorin om dubbelmakten är felaktig.

MES: Vi har en annan uppfattning. Den borgerliga staten måste krossas och ersättas av en ny stat. Problemet är att MDP/CDE innehar många platser i den borgerliga statens lokalorgan efter den 25 april, som de kontrollerar. De vill därför att folkförsamlingarna ska begränsas till att vara dynamiseringsorgan för den statliga byråkrati som de kontrollerar.

Fråga: Det sägs ibland att MES är ett vänstersocialistiskt parti. Hur vill du beskriva ert ideologiska ursprung?

MES: Det faktum att vi kallar oss vänstersocialister betyder inte att vi har någon anknytning till socialistpartiet. Vi har aldrig varit medlemmar i socialistpartiet. Vi definierade oss som socialister och inte som kommunister när vårt parti bildades av den enkla anledningen att vi befinner oss i en fas där vi kämpar för den socialistiska revolutionen. Att vi kallade oss vänstersocialister berodde kanske på att vi var influerade av MIR. MES ursprung kommer för det första ur den demokratiska rörelsen före den 25 april. Formationer fanns redan 1969, även om vi inte då var en politisk organisation. Sedan har vi också rekryterat en del grupper ur studentrörelsen sedan 1969-70. Slutligen har vi en stor del katoliker, som före den 25 april arbetade inom anti-imperialistiska kommittéer. Detta är de tre huvudsakliga källorna till vårt parti. Jag kan tillägga att den första källan utvecklades ur fackföreningsrörelsen, exempelvis metall, och ur vänsterflygeln på CDE.

Ideologiskt kan man kanske säga på ett allmänt plan att vi är en del av den nya vänstern, även om detta inte är något särskilt uttryck. I Italien har vi kontakter med Manifesto och Avanguardia Operaia och i Sverige med Förbundet Kommunist.

Fråga: Anser ni er vara ett leninistiskt parti?

MES: Nej, men det pågår en intensiv diskussion kring detta. Jag kan inte ge er något svar förrän efter vår kongress i november. Det kommer bli en mycket kontroversiell fråga.

III. FSP

Frente Socialista Popular = folksocialistiska fronten

FSP har sitt ursprung i en socialisisk grupp under fascisttiden – MSP= Movimento Socialista Popular – som kort efter den 25 april anslöt sig till Soares nybildade socialistparti. På PS' kongress i december 1974 fick man 37 % av rösterna till partiledningen. Gruppen kring MSP lämnade då PS och bildade FSP. Inom PS utgjorde man den katolska arbetarvänstern. FSP har vägrat att delta i regeringen, men har tidigare stått ganska nära PCP. På senare tid har man försökt överflygla MES från vänster genom en radikal retorik. I valet fick FSP 1,2 %. FSP är ett icke-leninistiskt parti som lånat element från den demokratiska centralismen. Man verkar för proletarietets diktatur. Försöker för närvarande att omorganisera tidningen Frente Socialista till en mer regelbunden utgivning.

Fråga: General Fabião har sagt att för att kunna återupprätta disciplinen inom krigsmakten är det nödvändigt att återupprätta MFA. Anser ni att de är önskvärt att MFA återuppstår i sin tidigare form?

FSP: Det är svårt att uttala sig om detta är möjligt eller inte. Men helt säkert är att det inte är önskvärt. MFA är politiskt död. Det var inte uppbyggt på ett revolutionärt sätt och kunde inte finna några konkreta svar på de krav som ställdes i den revolutionära processen. Istället för att bli en revolutionär rörelse inom krigsmakten blev MFA en elitrörelse av officerare med en bestämd klassbakgrund i småbourgeoisien, mellanbourgeoisien och t.o.m. i det högre borgarekapet. MFA kontrollerades av officerare och eftersom soldater och underbefäl bara deltog i begränsad omfattning, blev MFA en återhållande kraft.

Den disciplin som general Fabião vill återupprätta i krigsmakten är en borgerlig disciplin. Vi anser att en annan typ av disciplin ska upprättas, en revolutionär disciplin, som ska upprättas genom de krav som arbetarklassen ställer på krigsmakten. En revolutionär disciplin innebär bl.a. att vägra lyda order, när dessa inte har ett revolutionärt syfte. Denna revolutionära disciplin kan inte åstadkommas av MFA utan måste ske genom soldaternas självständiga organisering. SUV är det första konkreta uttrycket för en sådan organisering.

Fråga: Innebär det att de värnpliktiga ska kunna välja och avsätta officerare?

FSP: Frågor om val är litet farliga. Vi vet att val inom ett borgerligt system alltid gynnar de borgerliga krafterna. Istället för val ska vi därför tala om självbestämmande. Krigsmakten ska inte styras av officerare utan av soldaterna själva i nära samarbete med arbetarklassens basorganisationer såsom arbetar- och bostadskommissioner, byråd etc. Valfrågan är naturligtvis inte en huvudfråga för kampen inom krigsmakten. PCP och andra reformistiska rörelser lägger däremot största vikt vid denna fråga.

Fråga: Vilken utbredning har SUV? Finns SUV nu på alla militära enheter?

FSP: Ja, SUV finns på alla förband och är spritt över hela landet. Eftersom det är en underjordisk organisation kan jag inte ge dig några siffror på vilket inflytande som SUV har. På en del håll domineras SUV av officerare som är närstående PCP och har en reformistisk inriktning. På andra håll står SUV nära de revolutionära organisationerna.

Fråga: Vilken relation finns mellan SUV och öppna soldatkommittéer?

FSP: Dessa kommittéer har inget politiskt syfte och saknar en politisk ledning. ADU-kommittéerna har bara ett politiskt syfte i ett reformistiskt perspektiv. PCP anser att det demokratiska livet inom krigsmakten måste förstärkas genom att ge mer makt till ADU-kommittéerna. Vi anser däremot att SUV är det riktiga svaret, därför att de vägrar valförfarande och borgerliga mötesformer och istället bygger en motmakt inom krigsmakten.

Fråga: Menar du att det inte behövs någon öppen organisering inom krigsmakten – att all verksamhet ska ske underjordiskt?

FSP: Ja, det är riktigt att föra en underjordisk kamp. SUV är inte heller längre illegala, de arbetar nu fullt legalt men inte legalistiskt: de arbetar inte med borgerliga strukturer, deltar inte i borgerliga församlingar osv. Så när jag säger underjordiskt så menar jag att de vägrar att samarbeta. Bara soldater och underbefäl kan delta i SUV, samt officerare som har bevisat att de är revolutionärer. Det är inte känt vilka som ingår i SUV.

Fråga: Regeringen försöker nu att reorganisera repressiva enheter, t.ex. AMI. I vilken utsträckning har detta lyckats?

FSP: I början misslyckades det fullständigt eftersom tusentals soldater över hela landet vägrade att ingå i AMI. Men nu tror jag att de försöker värva före detta soldater som står utanför krigsmakten och som erbjuds en hög lön.

Fråga: I FUR:s plattform säger man sig vilja upprätta en revolutionär enhetsfrontsregering. Vilka politiska krafter ska ingå i denna enligt FSP?

FSP: I en revolutionär regering inkluderar vi alla de revolutionära krafter som ingår i FUR, samt PCP och UDP, om de senare samtycker. Det är emellertid svårt att komma till ett samförstånd med stalinisterna, dvs. PCP och UDP. Det kan bli nödvändigt att bilda en revolutionär regering bestående av enbart FUR:s medlemmar, men med stöd av PCP och UDP. Det är viktigt att den revolutionära processen stöds av PCP.

Fråga: I en intervju i "Diario de Lisboa" säger PRP-BR att upproret nu står på dagordningen. Vad är er uppfattning?

FSP: Vi anser att vi närmar oss en upprorssituation. Den avgörande frågan är om vi då kommer att vara förberedda eller inte.

Fråga: Anser ni att de revolutionära krafterna nu är på offensiven och regeringen på defensiven?

FSP: Man kan säga att båda är på offensiven. Regeringen attackerar och FUR attackerar. Vem som får övertaget beror ofta på vem som tar initiativet.

Fråga: Är FUR en aktionsenhet för en begränsad målsättning eller en front för ett mer långtgående samarbete? Finns det någon inriktning på att sammansluta organisationerna i FUR?

FSP: Det är för tidigt att svara på den frågan ännu. Personligen anser jag att organisationerna i FUR ska gå samman och bilda en organisation för avantgardet. Vissa steg har redan tagits mot den målsättningen. Men det kommer att bli mycket svårt, eftersom organisationerna fortfarande har sina särständpunkter.

Fråga: Hur arbetar FUR konkret i olika aktioner? Arbetar ni huvudsakligen genom FSP på en arbetsplats eller som FUR-medlemmar?

FSP: Jag kan inte ge någon officiell uppfattning om detta. Strukturerna för arbetet är ännu inte fullt bestämda. I vissa fall finner vi att militanterna arbetar genom sina egna organisationer och i andra fall finner man dem i FUR:s lokala sekretariat. Det borde naturligtvis ske

likformigt överallt och min personliga uppfattning är att det borde ske genom FUR snarare än genom den egna organisationen.

Fråga: Är det önskvärt att PCP återinträder i FUR?

FSP: Nej, inte alls. PCP har haft sin chans och missat den. Vi har inget tålamod. PCP inser nog att de gjort ett misstag, men å andra sidan är PCP inte intresserat av att komma tillbaka till FUR.

Fråga: Du har tidigare karakteriserat PCP som en reformistisk organisation. Är det möjligt att pressa PCP till ett revolutionärt handlande?

FSP: Vi är överens om i FUR att PCP inte ska återupptas i FUR. Vi anser det vara viktigt att försöka pressa PCP till att inta en mer eller mindre revolutionär hållning, vilket skulle skapa förutsättningar för att PCP skulle kunna återupptagas i FUR. Men PCP måste då överge en del av sina tidigare ståndpunkter, vilket knappast förefaller troligt. Vi tror att när arbetarklasser ser att PCP inte kan leva upp till en revolutionär hållning så kommer den att lämna PCP. Men vi är inte ute efter att värva arbetare i PCP:s bas. Vår målsättning är inte att sitta och vänta på att de ska strömma över till oss.

Fråga: Det kan finnas två principiella sätt att förhålla sig på gentemot PCP: dels att rikta enhetsfrontsinitiativ till PCP som parti och dels att ställa förslag direkt till PCP:s bas. Hur förhåller sig FUR till detta?

FSP: Vi anser att gemensamma aktioner med PCP är nödvändiga. Det är i praktiken som en riktig politisk linje gör sig gällande och det är då som PCP:s militanter får en möjlighet att överväga vilken linje som är den riktiga. De kan pressa PCP till att inta en riktig hållning eller också kommer de att lämna partiet. Det är på förhand omöjligt att säga vilket som kommer att inträffa: om PCP kommer att överges eller bli revolutionärt. Båda situationerna är möjliga. Men jag anser att det är en oerhört svår uppgift att förändra centralkommitténs linje i ett stalinistiskt parti.

Fråga: Deltar PCP i FUR:s aktioner och demonstrationer?

FSP: Ja, PCP försökte manipulera den gemensamma demonstrationen den 27 augusti vilket var huvudorsaken till att PCP uteslöts ur FUR. Demonstrationen var mycket stor och de flesta deltagarna stod nära PCP. Man försökte föra fram presidenten som talare. Då lämnade de revolutionära krafterna demonstrationen.

Fråga: . . . och efter Gonçalves fall ...

FSP: Ja, PCP har deltagit även då, kanske inte officiellt, men många medlemmar har anslutit sig till aktionerna.

Fråga: I ett tal i slutet av september säger Cunhal att det är viktigt att samarbeta med FUR.

FSP: Ja, det säger alltid Cunhal. Men vi svarar då: varför lämnade ni i så fall FUR? PCP försöker balansera mellan politiska krafter till höger och till vänster om sig. Ena veckan säger Cunhal att det är viktigt att samarbeta med FUR och nästa vecka att det är viktigt att samarbeta med PS.

Fråga: FUR har sagt att för att krossa fascismen är det först nödvändigt att krossa socialfascismen. Det låter som Kominterns gamla teori om fascism och socialdemokrati som tvillingar.

FSP: Just precis, det är alldeles riktigt. Vi känner väl till skillnaderna mellan fascism och socialdemokrati. Men i den nuvarande situationen skulle ett stöd till ett socialdemokratiskt system skapa möjligheter för ett fascistiskt system.

Fråga: Finns det några arbetare under PS' inflytande som det är viktigt att vinna över för en revolutionär ståndpunkt?

FSP: När vi talar om arbetare inbegriper vi också småbourgeoisien. PS är mycket starkt i småborgerliga fackföreningar, t.ex. bland kontorsanställda, och i de små verkstäderna. Det finns fortfarande många arbetare som sympatiserar med PS.

Fråga: Och hur ska man vinna dem?

FSP: Inflytandet över de småborgerliga skikten kan bara återvinnas om den revolutionära processen fortskrider. Det viktiga är att förbättra de revolutionära åtgärder som ska få småbourgeoisien att sluta upp bakom fronten. Det är naturligt att småbourgeoisien stöder PS i det här läget, men vi tror att vi ska lyckas återvinna den.

Fråga: I FUR:s plattform framförs parollen ”Upplös omedelbart den Konstituerande Församlingen”. Men sovjetliknande organ som folkförsamlingarna har ännu inte utvecklats tillräckligt för att kunna utgöra en alternativ statsapparat. Vilken statsapparat kommer i så fall den revolutionära regeringen att baseras på?

FSP: Vi menar att man ser början till en egen form av sovjeter.

Fråga: . . . du syftar på folkförsamlingar?

FSP: Ja, men dessa är ännu inte samordnade på nationell nivå. Men oavsett detta kan vi naturligtvis inte acceptera den Konstituerande Församlingens fortsatta existens.

Fråga: Är folkförsamlingarna ännu samordnade i något distrikt?

FSP: I Lissabon och Porto finns det kommunala folkförsamlingar, som samordnar de olika folkförsamlingarna i dessa båda städer.

Fråga: Finns det några försök att samordna arbetarkommissionerna nationellt?

FSP: Inte än. Men vi strävar efter att förstärka folkmakten och bilda övergripande organ för att koordinera arbetarkommissionerna till högre nivåer.

Fråga: Är FSP ett leninistiskt parti?

FSP: Nej, inte alls. Men vi lånar en del drag från den demokratiska centralismen – cellorganisation, lägre organs ansvarighet inför högre organ m.m. Vi försöker vara demokratiska inom vår organisation vilket inte alltid är så lätt.

IV. LUAR

Liga de União e de Acção Revolutionaria = enhetsförbundet för revolutionär handling

LUAR bildades 1966 av den legendariske Helmino Palma Inacio. 1967 uppmärksammades man första gången internationellt i samband med ett framgångsrik rån mot den portugisiska statsbanken Figueira da Foz. Under fascisttiden arbetade LUAR underjordiskt med väpnade aktioner. Efter den 25 april har man arbetat för att utveckla den självständiga arbetarorganisationen, särskilt i bostadskommittéer och vid husockupationer. Har ritt huvudsakliga stöd bland arbetare och i Alentejo och Algarve. Ingen regelbundet utkommande tidning. Liksom PRP-BR bojkottade man valet till den Konstituerande Församlingen.

Fråga: I FUR:s plattform ställs uppgiften att bilda en revolutionär enhetsfrontsregering. Vilka politiska krafter menar ni ska ingå i en sådan regering?

LUAR: I första hand de olika politiska organisationerna i FUR, men också PCP. Vi anser det vara viktigt att detta projekt skiljer sig från PCP:s reformistiska tendenser. Vi skiljer också på

PCP:s centralkommitté och dess bas, i vilken det finns verkligt många arbetare. Man kan heller inte helt åsidosätta UDP.

Fråga: Vilka uppgifter har en sådan regering?

LUAR: En sådan regerings program måste innehålla punkter som skiljer det från både reformismen och socialdemokratin. De åtgärder som en sådan regering företar sig måste vara revolutionära i alla frågor, i synnerhet vad gäller omvandlingen av medvetande och strukturer. Huvudvikten måste ligga vid den portugisiska arbetarklassens konkreta behov.

Fråga: En regering med ett offensivt program av detta slag måste säkert representera ett mycket avancerat stadium av revolutionen och ha karaktären av en övergångsregering till den socialistiska revolutionen. Hur ser du på det?

LUAR: Ja, den kommer att ha karaktären av en övergångsregering, emedan den baserar sig på det revolutionära avanguardet. Genom sina åtgärder kommer den att skapa förutsättningar för att arbetarna i praktiken ska kunna ta makten.

Fråga: Anser LUAR att PCP bör återupptas i FUR?

LUAR: För närvarande är vi inte för att PCP ska delta i FUR. I början. deltog PCP men uteslöts inom en vecka, eftersom man gjorde inviter till PS.

Fråga: LUAR karaktäriserar PCP som en reformistisk organisation. Kan man tänka sig att PCP omvandlas i en revolutionär riktning?

LUAR: Det finns ingenting som tyder på att PCP:s centrala partiorganisation någonsin kommer att bli revolutionär. Dess nära förbindelser med Sovjetunionen utesluter detta. Men många gånger handlar basen inom PCP på ett revolutionärt sätt. PCP försöker utnyttja detta för närvarande genom att tala om "Poder Popular", för att därefter kunna kanalisera in denna folkmakt i reformistiska banor.

Fråga: Hur förhåller ni er till SUV?

LUAR: Vi uppfattar SUV som något mycket positivt. Det representerar arbetarklassens självständiga organisering inom armén. MFA kunde inte motsvara de revolutionära krav som ställdes på grund av sin småborgerliga karaktär, bibehållandet av den militära hierarkin osv. SUV tar upp klasskampen inom krigsmakten och utgör ett revolutionärt svar på den offensiv som regeringen inlett mot de revolutionära krafterna. Men det är också nödvändigt att SUV har nära förbindelser med fackföreningar, arbetarkommissioner osv.

Fråga: SUV är ju en underjordisk organisation. Hur blir man medlem och vem avgör detta?

LUAR: Vi vet att SUV har ett sekretariat, men hur organisationen ser ut inom krigsmakten är hemligt.

Fråga: Vid sidan av det underjordiska arbetet inom krigsmakten – SUV – är det ju också nödvändigt med ett öppet arbete på förbanden i soldatkommissioner, stormöten osv. Vad görs inom detta område?

LUAR: Inom varje förband organiseras soldatförsamlingar – ADU-kommittéer – som väljer sina representanter. De olika förbandens soldatförsamlingar är ännu inte samordnade. SUV är ännu den enda organisation som fungerar som en sammanbindande länk.

Fråga: Det lär förekomma en koordinationskommitté på RALIS för alla ADU-församlingarna i Lissabon-området?

LUAR: Inom de olika ADU-församlingarna i så gott som hela landet stödjer man SUV. Men samordning finns ännu bara i Lissabon-området via artilleriregementet RALIS.

Fråga: Kan man säga att alla ADU-församlingarna i Lissabon-området är samordnade nu?

LUAR: Ja, troligen.

Fråga: Tror ni att ADU-församlingarna kan utvecklas i riktning mot att bli soldatråd?

LUAR: Vi anser det viktigare att utveckla kontakterna mellan arbetar- och soldat-kommissionerna. Genom att skapa ett nära förhållande mellan dessa organ kan de utvecklas till råd.

Fråga: FSP menade att ADU-församlingarna var legalistiska och borgerliga strukturer. Tycker ni att det är riktigt att arbeta inom ADU och försöka utveckla dem?

LUAR: Vi anser inte att ADU-församlingarnas verksamhet är särskilt legalistisk, utan att det är värt att försöka få till stånd ett nära samarbete mellan ADU-församlingarna och motsvarande civila organ.

Fråga: I ”Diario de Lisboa” har PRP-BR sagt att ”tiden är mogen för uppror”. Vad är er uppfattning?

LUAR: Vi tror också att tiden är mogen för uppror, men att det först måste skapas en politisk ledning. Eventuellt kan FUR utgöra denna. Men situationen här är tillräckligt utvecklad för ett uppror.

Fråga: Karaktäriserar ni PS som ett borgerligt-demokratiskt eller social-fascistiskt parti?

LUAR: För närvarande fungerar PS som fascismens spjutspets. Den amerikanska imperialismen använder sig av Europas socialistpartier, och i stor utsträckning av PS, för att vidmakthålla Europas beroende av USA.

Fråga: I FUR:s plattform nämns socialdemokratin och fascismen alltid sida vid sida. Komintern hade vid 30-talets början en teori om att socialdemokratin och fascismen var tvillingar. Vad anser ni om det?

LUAR: Ja, socialdemokratin och fascismen är tvillingar, även om det finns länder där socialdemokratin kan genomdriva en del förbättringar för befolkningen. Men den frihet man försvarar är friheten för kapitalisterna att utsuga arbetarna.

Fråga: FUR har sagt i ett uttalande att man måste krossa socialdemokratin för att kunna krossa fascismen. Betyder det att socialdemokratin är huvudfienden?

LUAR: Omedelbart efter den 25 april var fascismen huvudfienden, men inte nu längre. Socialdemokratin har lurat arbetarna med ett program som inte står i överensstämmelse med dess praktik. Om socialdemokratin etableras här, är det bara en tidsfråga innan det blir fascism igen.

Fråga: Vid valet fick PS många röster i arbetarområden. PS har antagligen förlorat en del arbetare sedan dess, men anser ni att PS fortfarande har en bas i arbetarklassen?

LUAR: Ja, PS har ännu arbetare i sin bas. Många av dessa tror att socialdemokratin ska genomdriva förbättringar för dem och lyfta upp dem till en borgerlig konsumtionsnivå. Dessa arbetare har ännu inte utvecklat ett tillräckligt klassmedvetande. Många, många arbetare har lämnat partiet. Klassmedvetna arbetare har ingen möjlighet att göra sig hörda inom PS. Många borgare har anslutit sig och också många fascister har sökt sig till PS av strategiska skäl, eftersom partiet fungerar som fascismens spjutspets.

Fråga: Uppenbarligen finns det många arbetare utanför FUR, i främsta rummet i PCP men också en del i PS. Hur ska man nå dessa arbetare och ena arbetarklassen kring en revolutionär plattform?

LUAR: FUR har en minimiplattform. Det finns ett sekretariat i alla distrikt där det finns representanter från de sex organisationerna i FUR. FUR har också stödkommittéer i alla distrikt, på arbetsplatser och i bostadskommittéer. Medlemmar i PCP och PS, och politiskt obundna, kan om dom vill ingå i FUR:s stödkommittéer. Dessa kommittéer skapades för att samla folk kring FUR. Dessa har dock inte politisk beslutsrätt.

Fråga: Framträder ni på arbetsplatserna som LUAR eller som FUR?

LUAR: Inom FUR arbetar man som enskilda organisationer. Eftersom organisationerna praktik inte skiljer sig åt så mycket går det alltmer emot ett gemensamt agerande. En del problem finns med MDP/CDE, som försöker ta ett visst avstånd från detta gemensamma agerande.

Fråga: Vad är TUV?

LUAR: TUV är ett försök att samordna arbetarkommisioner. Vi vet inte vem som står bakom TUV, men hur det än förhåller sig med den saken och även om idén är politiskt riktig, kommer TUV i praktiken kanske inte att fungera pga att den inte representerar arbetarklassens självständiga organisering utan är en konstgjord samordning.

Fråga: Har FUR tagit initiativ för att sammansluta alla arbetarkommisioner till en nationell församling?

LUAR: FUR har inte tagit några sådana initiativ, men det finns distriktssekretariat där representanter från arbetarkommisionerna i distriktet ingår. Dessa stöds av FUR. Ännu finns det ingen samordning i Lissabon-distriktet, men en början till detta finns. Det finns ett preliminärt sekretariat för arbetarkommisionerna. Detta var också **PRP-BR**:s idé med CRT-kommittéerna, men dessa misslyckades eftersom de skapades av ett parti och inte efter ett uttalat behov från arbetarkommittéerna.

Fråga: Vad är enligt LUAR skillnaden mellan en arbetarkommision och en lokal fackförening?

LUAR: Fackföreningarnas roll har varit att kräva ekonomiska och andra förbättringar för sina medlemmar. De är byråkratiska, centralt (oftast parti-) styrda organ som i praktiken splittrar upp arbetarna på en arbetsplats i en mängd olika fackföreningar.

Arbetarkommisionerna är basorgan, svåra att partikontrollera. De har en mera dynamisk uppbyggnad och kan t.ex. när som helst avsätta sina delegater om arbetarförsamlingen så önskar. Arbetarkommisionerna grupperar alla arbetare på en arbetsplats och spelar i praktiken en mycket större allmänpolitisk roll.

Fråga: Arbetar LUAR inom fackföreningarna?

LUAR: Det finns militanter från LUAR som arbetar i sina fackföreningar, men de flesta av dessa är dominerade av ett parti, i allmänhet av PCP, och fungerar mycket stelbent. Men på vissa ställen har det varit möjligt att driva in fackföreningarna på en mer revolutionär linje, och då arbetar vi fackligt.

Fråga: I Sverige finns två olika uppfattningar om LUAR – kanske missuppfattningar. Den ena är att LUAR är anarko-syndikalistiskt och den andra är att LUAR är vänstersocialistiskt. Hur vill ni karakterisera er själva?

LUAR: Inte som anarko-syndikalistiskt, även om det finns mycket inom anarkismen som vi accepterar. Men mycket skiljer, som t.ex. inställningen till proletariats diktatur.

Vänstersocialister – eventuellt, men om du jämför med t.ex. PSU i Frankrike så har de en annan uppfattning om partiet än vi. Vi är en del av avantgardet, men den dagen då arbetarna tar makten så kommer **LUAR:s** organisation att upphöra.

Fråga: Betraktar ni er som leninister?

LUAR: Nej, inte mer som leninister än som något annat. Man kan hämta erfarenheter ur olika revolutioner utan att därför bindas till en etikett. Vi är marxister, men därutöver hämtar vi våra erfarenheter ur olika källor.

V. MDP/CDE

Movimento Democrático Português = Den portugisiska demokratiska rörelsen

MDP har sitt ursprung i den anti-fascistiska frontrörelsen CDE. De viktigaste organisationerna i CDE var PCP, PS och MES. De två senare har nu lämnat MDP. PCP-medlemmar får inte vara med i MDP, men det antas att PCP har ett intresse av att bibehålla MDP, eftersom MDP:s inflytande i befolkningen kompletterar PCP:s. I valet fick MDP ca 4 %, varav en stor del kom från traditionellt konservativa områden. MDP har deltagit i flera regeringar och alltid stått mycket nära PCP politiskt. Utger tidningen Unidade.

Fråga: Hur vill ni karaktärisera den sjätte provisoriska regeringen?

MDP: Den sjätte provisoriska regeringen karaktäriseras av en högerpolitik. Till sin sammansättning utgörs den av högerkrafter. Det betyder emellertid inte, att MDP inte skulle stödja progressiva krafter inom regeringen såsom PCP. Men som en allmän karakteristik är det en högerregering. Vi definierar vår hållning till regeringen inte som opposition utan som en mycket kritisk hållning. Det betyder att vi kritiserar alla steg som regeringen tar för att blockera de revolutionära krafterna.

Fråga: Innebär denna hållning att ni anser att regeringen har vidtagit några progressiva åtgärder, i så fall vilka?

MDP: Hittills har inte regeringen genomfört några progressiva åtgärder. Den sjätte provisoriska regeringen är ett resultat av en mycket hård kamp om maktpositionerna. De socialdemokratiska och imperialistiska krafterna har gjort stora ansträngningar för att återerövra de positioner som de förlorat tidigare och som höll på att gå helt förlorade för dem. Bildandet av den sjätte provisoriska regeringen och den nya sammansättningen i Revolutionsrådet innebär ett steg tillbaka för de revolutionära krafterna. Vi anser att denna regering med sin högerorienterade majoritet, liksom Revolutionsrådet, har gjort stora kompromisser med imperialismen och socialdemokratin. På den lokala nivån försöker regeringen bekämpa alla former av folklig organisering och slå sönder denna initiala form av folkakt. På den militära nivån försöker regeringen isolera krigsmakten inom kasernerna – dvs. att få den att avstå från politiken – för att där så mycket lättare kunna begränsa och omintetgöra de militanta officerarnas och soldaternas kamp. En av de viktigaste kompromisserna med imperialismen gäller avkoloniseringsprocessen. Den nuvarande regeringen kommer att göra allt för att undvika att överlämna maken i Angola den II november till den enda legitima representanten för Angolas folk, dvs. MPLA.

En av de viktigaste målsättningarna för MDP är att försöka reorganisera regeringsmakten och skapa en ny revolutionär regering. Om inte detta lyckas kommer högerkrafterna istället att stärka sig och konsolidera sig inom statsapparaten, för att med nya krafter angripa de revolutionära krafterna och de folkliga massorganisationerna.

Fråga: PCP har lagt fram ett förslag till en ny regering bestående av PS, PCP och FUR. Det skulle betyda att FUR ersätter PPD i den nuvarande regeringen? Vilken är er inställning till detta förslag?

MDP: Jag skulle inte tro att din framställning av PCP:s förslag är helt korrekt. Man talar inte om en regering där FUR som organisation skulle ingå utan mer allmänt om en regering med deltagande av vänstergrupper. Det betyder inte nödvändigtvis att man vill att FUR som organisation ska ingå. Alla förslag som försöker hitta en utväg ur den nuvarande situationen och försöker omgruppera de revolutionära krafterna måste övervägas. Vi anser att förslag som dessa inte är orealistiska. För närvarande har inte de revolutionära krafterna den ställningen att de kan bilda en regering utan att kompromissa med socialisterna. Vi måste kompromissa med krafter som PS för att inte isolera de revolutionära krafterna. Diskussionerna kring att skapa denna nya regering handlar mindre om vilka organisationer och partier som skulle ingå än om det program som en sådan regering skulle basera sig på. Presentationen av ett väl definierat program för att lösa de revolutionära uppgifterna skulle klart visa vilka krafter som är intresserade av att driva på den revolutionära processen. En av de viktigaste punkterna i ett sådant program måste vara att utveckla folkmakten. Om PS accepterar detta så är det utmärkt. I annat fall måste vi finna andra former för att lösa dessa svårigheter.

Fråga: Hur ser ni på PCP:s deltagande i regeringen?

MDP: Vi har insett de begränsningar som råder under nuvarande styrkeförhållanden. PCP:s deltagande i den sjätte provisoriska regeringen var ett sätt att förhindra att denna regering fick en ännu mer högerbetonad sammansättning. Av detta skäl ser vi positivt på PCP:s närvaro i regeringen.

Fråga: Har PCP:s deltagande i regeringen gjort det svårare att förklara regeringens reaktionära åtgärder för arbetarna? Är det svårare att mobilisera arbetarna mot en regering där PCP ingår?

MDP: Nej, PCP:s deltagande i regeringen har inte inneburit några svårigheter. Sedan den sjätte provisoriska regeringen bildades har det skett en enorm mobilisering mot denna regering, vilket bevisar att det inte kan finnas någon sådan koppling.

Fråga: Hur ser MDP på regeringens försök att ockupera radiostationerna?

MDP: Vi anser att den stora majoriteten av massmedia har intagit en positiv hållning till den revolutionära processen. De politiska krafter som nu står bakom den sjätte provisoriska regeringen försökte redan under den femte provisoriska regeringen att förhindra detta stöd till den revolutionära utvecklingen. Försöken att ockupera radiostationerna de senaste veckorna är ett led i denna regerings strategi för att attackera de revolutionära krafterna.

Fråga: Vilken inställning hade MDP till uteslutningen av PCP ur FUR?

MDP: FUR skapades inte främst som ett resultat av ett enhetsarbete mellan progressiva vänsterkrafter utan var mer ett resultat av en akut situation som krävde ett enigt uppträdande av de progressiva krafterna. Så FUR består av många heterogena organisationer som inte har några gemensamma kamperfarenheter. En av de största svårigheterna i samarbetet har varit att organisationerna inte har träffats eller arbetat tillsammans tidigare. Detta har gjort det svårt att komma fram till en gemensam syn.

De konkreta omständigheterna som ledde till PCP:s uteslutning var att PCP kom med ett förslag till lösning av den politiska krisen, som inte accepterades av några av FUR:s medlemmar. Dessa har en annorlunda strategisk syn – vad man skulle kunna kalla en allt-eller-intet-syn – som stred mot PCP:s uppfattning. FUR kan inte vara en organisation av det slaget som begränsar den politiska självständigheten för de ingående organisationerna. Varje organisation

måste ha rätt att föra fram sin egen politik och ställa sina egna förslag. Därför accepterade vi inte att PCP uteslöts. Därför kämpar vi för att reorganisera FUR till en mer avancerad och politiskt bredare organisation.

Fråga: Hur uppfattar ni PCP:s nuvarande attityd mot FUR?

MDP: Vi ser ingen fientlig attityd från PCP. I konkreta aktioner samarbetar PCP med FUR. Inom FUR arbetar vi själva för att bibehålla samarbetet med PCP.

Fråga: Kan jag tolka det som att ni uppfattar det så att PCP ger FUR ett kritiskt stöd?

MDP: Det är en fråga som nog borde ställas till PCP i första hand. Men vi kan nog säga att vi uppfattar det på det sättet.

Fråga: General Fabião har sagt att för att upprätta disciplinen inom krigsmakten så är det nödvändigt att återupprätta MFA. Är det önskvärt att MFA återupprättas i sin tidigare form?

MDP: För det första så tror vi inte att detta uttrycker general Fabiãos nuvarande ståndpunkt. För närvarande intar han en progressiv hållning till hur krigsmakten ska reorganiseras. Vi anser att krigsmakten måste innehålla ett självständigt organiserat politiskt avantgarde, vare sig det kallas för MFA eller något annat. Det är det enda sättet som kan garantera att krigsmakten har en politiskt-revolutionär ledning och förhindra att de revolutionära elementen inte underordnas den traditionella militära hierarkin och förlorar sin förmåga att kämpa. Vi anser att krigsmakten måste reorganiseras på ett revolutionärt sätt och med ett revolutionärt perspektiv. Målsättningen är att tränga ut de reaktionära krafterna inom krigsmakten och skapa revolutionära råd. SUV är en mycket viktig organisation som arbetar i den här riktningen. SUV medverkar till att försöka finna en ny struktur för de progressiva och revolutionära krafterna i krigsmakten.

Fråga: Kan strukturer som ADU utvecklas till soldatråd? Är det överhuvudtaget önskvärt att soldatråd utvecklas inom krigsmakten?

MDP: ADU har en positiv funktion att fylla genom att de skapar organisatoriska former, där soldater, underbefäl och officerare kan mötas. Proportionen mellan soldater och officerare borde emellertid stå i överensstämmelse till deras numerär. Samtidigt tycker vi att det är nödvändigt att soldaterna har sina egna organisationer som t.ex. soldatkommissioner.

Fråga: Vill du precisera vad ni menar med att det måste finnas ett avantgarde inom krigsmakten. Är det ett avantgarde huvudsakligen bestående av officerare som i det gamla MFA eller är det ett avantgarde huvudsakligen bestående av soldater som SUV?

MDP: Ett avantgarde inom krigsmakten kan givetvis inte se ut som det tidigare, som praktiskt taget enbart bestod av officerare. Men inte heller SUV, som nästan enbart organiserar soldater, kan fylla denna uppgift. Soldaterna kommer att utgöra en viktig del av det politiska avantgarde i krigsmakten, som vi talar om, men det måste också ingå lägre officerare. Detta avantgarde måste också ha välutvecklade kontakter med arbetaravantgardet utanför krigsmakten.

Fråga: Hur vill ni karaktärisera den politiska tendens inom armén som brukar förknippas med de Nios dokument?

MDP: Det är väsentligen en socialdemokratisk tendens, även om man inte utan vidare kan jämställa den med dess civila motsvarighet. Den militära tendensen har en annan ideologisk bakgrund än den civila. De har ingen fast ideologisk profil och är därför mer påverkbara. Man kan urskilja olika tendenser inom de Nios grupp, varav några går att samarbeta med. Men väsentligen är de en socialdemokratisk grupp.

Fråga: När ni talar om att utesluta reaktionärerna ur krigsmakten, inkluderar ni då de nio?

MDP: Vi måste skilja mellan de nio och de reaktionära och t.o.m. fascistiska krafter som existerade tidigare. Det vore ett stort misstag att identifiera de nio med de reaktionära krafterna, på samma sätt som det vore ett stort misstag att identifiera PS med fascistiska grupper, även om PS tjänar de reaktionära kretsarnas syften.

Fråga: Ska SUV vara en underjordisk organisation eller en öppen soldatkommitté?

MDP: SUV måste behålla sin masstruktur för politisk agitation och kamp. Men SUV måste för närvarande behålla sin underjordiska organisation, eftersom krigsmakten ännu inte är mogen för en sådan organisering. SUV måste också ha legala och demokratiska strukturer som soldatkommittéer för att kunna framföra och diskutera sina problem med befälhavaren och officerarna.

Fråga: I FUR:s plattform framförs parollen ”Upplös den Konstituerande Församlingen omedelbart”. Vad är **MDP:s** åsikt om detta?

MDP: FUR:s plattform är, liksom alla andra plattformar, ett resultat av förhandlingar mellan olika parter. Vi anser att parollen om den Konstituerande Församlingens upplösning inte har en central plats i den politiska kampen för närvarande.

Fråga: Anser ni det troligt och önskvärt att en dubbelmaktssituation kommer att utvecklas?

MDP: Dubbelmaktsteorin är en felaktig teori och ett falskt problem. Alla progressiva och revolutionära krafter måste finnas vid kampens alla fronter, såväl i statsapparaten som i klasskampen. Vi måste erövra positioner inom den existerande statsapparaten för att åstadkomma förändringar inom den. Samtidigt måste vi försöka utveckla alla former av folklig organisering för att utöva påtryckningar mot statsapparaten och framtvinga förändringar inom den. Dessa folkliga organ, som med fördel organiserar tolk kring lokala och konkreta frågor, kan förändra den politiska maktbalansen och möjliggöra ett maktövertagande.

Fråga: I MFA:s ledningsdokument från den 8 juli sägs att folkförsamlingarna successivt ska överta den borgerliga statens funktioner. Det sägs visserligen inte att den borgerliga staten ska krossas men målet är i alla fall att den ska försvinna. Ska man tolka det du just sa så att ni har en avvikande uppfattning?

MDP: Ett av de största misstagen i den här revolutionen är benägenheten att utfärda skrivna dokument. Det är ett småborgerligt beteende hos avantgardet. Statens nuvarande struktur som härrör från den fascistiska tiden måste krossas. Men vi får inte glömma bort att den är en realitet. De revolutionära och progressiva krafterna har erövat positioner inom denna statsapparat samtidigt som det utvecklas folkliga massorganisationer. Genom att dialektiskt förena dessa två linjer, kommer den nya staten att byggas. Denna nya stat, den socialistiska staten, kommer att baseras på dessa typer av organisering, och bli en mycket speciell typ av organisering.

Fråga: Kan man kalla de folkliga organen ”transmissionsremmar” mellan arbetarna och staten?

MDP: Teoretiskt sett är folkmakten ursprunget till den nya staten. I denna bemärkelse är folkmakten transmissionsremmar som utövar påtryckningar på statsapparaten för att förändra den.

Fråga: PRP-BR, FSP och LUAR säger att revolutionen nu befinner sig i ett upprorsstadium. Vad anser MDP?

MDP: I vår analys utesluter vi inte möjligheten av den upproriska vägen, men vi utesluter inte heller den fredliga vägen. Klasskampen har gått in i ett skärpt stadium. Men man får inte förväxla den utvecklade kampen i de urbaniserade områdena med andra eftersläpande delar av

landet. Vi anser att det inte räcker att diskutera maktövertagandet enbart med utgångspunkt från de politiskt utvecklade områdena. Det gäller också att kunna behålla makten. För närvarande är inte de revolutionära krafterna tillräckligt utvecklade för att lyckas med detta. De politiska förutsättningarna för upproret, i Lenins teser, är ännu inte uppfyllda i vårt land. Det gäller särskilt mellanskiktets omsvängning; dessa skikt står fortfarande under PS' inflytande. De finns i vissa utvecklade områden men saknas fortfarande på andra håll. En annan viktig förutsättning för att ta makten är att ha armén på sin sida eller åtminstone neutralisera den. Det finns delar av krigsmakten som inte står på revolutionens sida, utan tvärtom skulle angripa oss vid ett maktövertagande. Man får inte glömma bort denna militära komponent i en revolution. Kontrollen över krigsmakten kan göra upproret onödigt vid ett maktövertagande. Lösningen på de aktuella kriserna sker fortfarande genom förhandlingar, men utifrån skiftande styrkeförhållanden. Fienden existerar fortfarande och är alltså aktiv. Vi är fortfarande uppmärksamma på att högerkrafterna kan ta till våldsamma medel för att överta makten och vi är uppmärksamma och förberedda på att svara med samma medel.

Appendix

I. FUR:s plattform

Sedan den 11 mars, över valen fram till de senaste händelserna, har vi sett utvecklingen av borgarklassens reaktionära offensiv. Denna offensiv syftar till att få kontroll över den revolutionära processen och krossa de framgångar som arbetarklassen och det arbetande folket uppnått.

Genomförandet av de borgerliga valen och det efterföljande valresultatet för socialdemokratin, de efterföljande kriserna för den politiska och militära makten, vinsterna som drogs på den sociala situationen i centrala och norra Portugal, händelserna som utlöstes av kyrkans toppar, presentationen av "de nios" dokument, de vinster som reaktionärerna drog på Angola-flyktingarnas problem, de högerbetonade manövrer som utlöstes av de militära församlingarna är de grundläggande aspekterna på denna offensiv. En offensiv som litar till, och allt mer kommer att förlita sig på imperialismens aktiva stöd – direkt utövat genom ekonomisk och militär utpressning.

Genom att inse omöjligheten att inrätta en stabil regim med borgerlig dominans under "demokratiska" former, förstår man lätt av vilka skäl den socialdemokratiska offensiven aktivt har bidragit till den fascistiska högerens omorganisering och därmed möjliggör för den att återta sina positioner.

I detta sammanhang leder den socialdemokratiska "lösningen" på den nuvarande krisen oundvikligen till en fascistisk statskupp. Arbetarklassen, det arbetande folket och de progressiva och revolutionära civila och militära krafterna möts av en våldsam offensiv från borgarklassens sida som endast massornas beslutsamma kontraoffensiv kan besegra.

Den reaktionära upptrappningen har följande huvuddrag:

1. På det militära planet.

a) Högerens frammarsch inom MFA som syftar till att upplösa MFA i de väpnade styrkornas allmänna uppbyggnad, som idag har samma struktur som den 24 april 1974.

b) Minska betydelsen för ADU (de militära enheternas delegat församlingar) och GDU (de militära enheternas politiska skolningsgrupper) i syfte att upplösa dessa och återupprätta hierarkiskt system av befäl, kontrollerat av reaktionära officerare.

c) Upplösandet, eller neutraliseringen, av de organ som försökte försvara arbetarklassen intressen. Till exempel 5:e divisionens verksamhet vars aktiviteter trots vissa felaktigheter varit positiv.

d) Isoleringen och i vissa fall till och med utrensningen av progressiva och revolutionära officerare med syfte att hejda den militära del av de revolutionära styrkorna som skulle kunna motsätta sig högerens frammarsch.

e) Förberedelser för en reaktionär statskupp i det ögonblick denna offensiv uppnått sitt mål. De som man kallar ”de nio” och deras medarbetare, oavsett deras förbindelser med ”de nio”, har spelat rollen som en utlösande faktor för hela högern (fascister och socialdemokrater) och därmed lagt grunden för en reaktionär politisk och militär offensiv.

2. På det civila planet.

a) Politisk offensiv från socialdemokratin för att återskapa koalitionen PPD, Socialistpartiet och Kommunistpartiet på basis av resultaten från de borgerliga valen.

b) Utnyttjandet av det berättigade missnöjet hos delar av småbourgeoisien och bland småbönderna för att mobilisera dem mot den framåtskridande revolutionära utvecklingen.

c) Försök att samla dessa skikt av befolkningen runt militärenheter med reaktionär ledning i de centrala och norra delarna av landet.

d) Öppna ett utrymme för de terroristiska krafterna i ELP (en ultra-högerorganisation) att ingripa.

e) Sätta igång en bred lögnkampanj genom den reaktionära pressen, den kyrkliga hierarkin, de lokala pamparna osv., som syftar till att utså förvirring och osäkerhet bland massorna.

Stödet och anslutningen från arbetarna till de allmänna linjer i det politiska projekt som utarbetats av några officerare inom COPCON, liksom stödet och anslutningen till initiativet att bilda den Revolutionära Enhets-Fronten FUR, har visat på massornas stöd åt revolutionen. En medvetenhet om att nederlaget bara kan undvikas genom att gå framåt.

Det är därför brådskande att starta en bred massoffensiv som mobiliserar arbetarna och enar dem runt deras organ för Folkmakt. Dvs. omedelbart och utan tvekan gå framåt i den revolutionära processen för att besegra borgarklassen, krossa dess statsapparat och bygga arbetarmakten. Denna uppgift kan inte omsättas i handling om inte olika revolutionära politiska organisationer och alla revolutionära militanter förmår ena sina krafter. Den revolutionära enheten är grundläggande. Den är obligatorisk.

Den Revolutionära EnhetsFronten FUR som vi bygger upp genom en enhet i handling mellan de politiska organisationer som ingår, syftar till att bidra till en enhet mellan revolutionärerna runt en revolutionär kampplattform som massorna kommer att anta som sin egen.

FUR kommer att möjliggöra förenhetligandet av ansträngningarna från alla revolutionärers sida att driva på, utvidga och samordna folkmaktsorganen.

FUR är inte en ersättning för arbetarklassens och massornas självständiga organisationer. FUR:s roll är att bidra till att dessa organ för folkmakt hela tiden utvecklas till centrum för arbetarnas maktövertagande, för utövandet av proletariats revolutionära makt.

FUR ska genom sin praktik bidra till att stärka de klassallianser som proletariatet behöver för att kunna ta makten och bygga ett socialistiskt samhälle.

FUR representerar ett bidrag till enandet och upporganiseringen av klassens avantgarde, en historisk nödvändighet för arbetarklassen på vägen mot maktövertagandet och stärkandet av sin revolutionära makt.

FUR visar vägen för arbetarklassen, bönderna och det arbetande folket i sin helhet, soldater, flottister, progressiva och revolutionära officerare och underofficerare, progressiva studenter och intellektuella. FUR visar vägen framåt för massoffensiven för att tränga undan socialdemokratien och krossa fascismen.

FUR visar vägen för de arbetande massorna, en väg av kamp mot kapitalismen för folkmakt, för socialism och för nationellt oberoende från imperialismen.

FUR visar vägen för arbetarna i stad och på landet, liksom för soldater och flottister, för att stärka deras oberoende organisationer för folkmakt (arbetarkommissioner, bostadskommissioner, byförsamlingar, soldatförsamlingar, flottisternas församlingar, de militära enheternas församlingar).

FUR visar för alla exploaterade och förtryckta behovet av att från och med nu ena den väpnade styrkan med det arbetande folkets organiserade vilja genom att främja tillväxten av lokala, distrikts- och regionala församlingar överallt, med sikte på att inkalla en nationell folkförsamling.

FUR:s omedelbara kampmål:

Den Revolutionära Enhetsfronten har som omedelbara mål för de arbetande massornas kamp:

1. Att organisera dess självförsvar, särskilt genom folkmaktsorganen, mot den kapitalistiska reaktionens väpnade attacker.
2. Kamp för fullständig utrensning av fascister och socialdemokratiska kuppmaakare ur de väpnade styrkorna.
3. Kamp för fullständig mötes- och organisationsfrihet för soldater och flottister, vilket är det enda sättet som de militära delegatförsamlingarna, ADU, kan bli verkligt representativa, demokratiska och revolutionära.
4. Kamp för ett effektivt förtryck av fascister och kontrarevolutionärer av alla slag, lokala pampar och reaktionärt prästerskap som är ansvariga för det antikommunistiska våldet som utvecklar sig i många områden i landet.
5. Kamp för att skapa Folkdomstolar med förmåga att utöva de exploaterades och förtrycktas klassrättvisa mot kontrarevolutionärerna.
6. Kamp mot de kvarvarande ekonomiska gruppernas makt. För rationaliseringar utan ersättning under arbetarnas kontroll över de stora industri- och jordbruksföretagen, bankerna och de utländska försäkringsbolagen, på vägen mot ett kollektivt ägande av produktionsmedlen.
7. Kamp för att utvidga arbetarkontrollen över produktionen och för det arbetande folkets organiserade kontroll över ekonomin.
8. Kamp för att fördjupa och utvidga jordreformen så att den på ett revolutionärt sätt tillfredsställer behoven och strävandena hos jordbruksarbetarna och de små- och mellanstora bönderna, organiserade i sina folkmaktsorgan: byråden.
9. Kamp mot avskedanden och för arbetarnas fulla sysselsättning.
10. Kamp mot dyrtiden som drabbar det arbetande folket i staden och på landet och som speciellt gynnar de parasitära mellanhänderna.
11. Kamp för nationellt oberoende från imperialismen och varje militärpolitiskt block, i allians med de antiimperialistiska staterna och i militant solidaritet med arbetarna i hela världen. Detta kräver att Portugal omedelbart lämnar NATO och bryter den Iberiska Pakten.
12. Kamp för en revolutionär allians mellan de portugisiska arbetarna och det angolanska folket, som representeras av sin enda befrielseörelse MPLA.

13. Vi kräver att den konstituerade församlingen upplöses och ett avståndstagande från dess borgerliga karaktär.
14. Kamp för att upprätta en revolutionär enhetsregering.

II. SUV:s plattform

Manifest:

I. SUV (Enade Soldater Segrar) är en antikapitalistisk och antiimperialistisk enhetsfront som träder fram nu, när den fascistiska reaktionen organiserar sig på nytt. För att göra detta utnyttjar reaktionen den tvekan och splittring som uppstått inom arbetarklassen, såväl den politik som förts av de regeringar som varken kunnat eller velat försvara de rättmätiga krav som uttryckts i arbetarnas kamp, den kamp som vi soldater är en del av.

2. Flera gånger har vi redan gjort eftergifter åt borgarklassen särskilt genom att underordna vår kamp alliansen med MFA – en officersrörelse som idag för fram en kontrarevolutionär politik på grund av sina motsättningar och tveksamheter i det förflutna. Detta har inte bara gjort att viktiga delar av befolkningen – särskilt våra bröder bönderna – lämnas oss och är fiendliga mot oss. Det har också lett till att flera kämpar i våra led demoraliserats och förlamats inför den reaktionära offensiven inom och utanför kasernerna.

SUV STÄLLER SIG UPPGIFTEN ATT STARTA EN SJÄLVSTÄNDIG OFFENSIV PÅ EN KLASSGRUNDVAL:

- Vi kämpar för demokrati på kasernerna: ADU (enheternas delegatförsamlingar) skall väljas och fungera demokratiskt; press och arbetarklassens propaganda ska få spridas fritt; stormöten av soldaterna ska genomföras varje gång vi kräver det.
- Vi kämpar för att det upprättas soldatkommittéer – de uniformerade arbetarnas maktorgan på kasernerna – som väljs och när som helst kan återkallas av soldaternas stormöte.
- Vi kämpar för att stimulera och fördjupa banden med de folkliga maktorganen – arbetarkommissionerna, byråden, kvarterskommittéerna – för att stärka de utsugnas makt genom folkförsamlingarna.
- Vi kräver att de reaktionära officerarna kastas ut.
- Vi går emot försöken att rensa ut progressiva militärer.
- Vi kräver att soldaternas levnadsförhållanden förbättras – mot svältlönen, för gratis transporter, för gemensamma måltider, mot den militära disciplinen.

3. SUV kämpar med alla arbetare för att förbereda krossandet av den borgerliga armén och skapandet av arbetarmaktens väpnade arm: den folkliga revolutionära armén.

* ALLTID ALLTID PÅ FOLKETS SIDA – DET ÄR VÅR PAROLL.

* ARBETARE, BÖNDER, SOLDATER OCH MATROSER – ENADE SKA VI SEGRA.

Förkortningar

ADU-kommittéer	Assembleias de Delegados de Unidade – enligt MFA:s generalsförsamlings dokument antaget den 8 juli 1975, ska soldater, underofficerare och officerare organiseras i ADU-kommittéer. Dessa väljer därefter var för sig sina representanter till ADU-församlingen. ADU-kommittéerna är krigsmaktens motsvarighet till folkförsamlingarna.
AMI	Sjätte regeringens försök att bygga upp en pålitlig kommandostyrka.
Bordigistisk	Vänsteristisk riktning i italienska kommunistpartiet i början av 20-talet.
CDS	Det parti, som står längst till höger utav dem, som tilläts delta i valet. Skapat ur spillrorna av det tidigare enda tillåtna partiet, fascistpartiet ANP.
COPCON	Specialkommando inom den portugisiska krigsmakten. Tillhör den revolutionära delen av krigsmakten.
CRTSM	Conselhos Revolucionarios de Trabalhadores, Soldados e Marinheiros – avantgarde-organisering för att skapa arbetarråd.
FSP	Organisation som ingår i FUR.
Lnterempresa	Koordinationskommitté för arbetarkommissionerna i Lissabonområdet.
LCI	Liga Comunista Internacionalista – Fjärde internationalens portugisiska sektion. Ingår i FUR.
LUAR	Organisation som ingår i FUR.
MDP/CDE	Organisation som ingår i FUR.
MES	Organisation som ingår i FUR.
MFA	De Väpnade Styrkornas Rörelse.
De Nio	Grupp av höger-officerare inom MFA, som i mitten av augusti 1975 publicerade ett dokument, för att minska kommunistpartiets inflytande.
PDC	Kristdemokratiska partiet.
PCP	Portugisiska kommunistpartiet.
PPD	Det ”liberala” partiet, näst största partiet i sjätte regeringen.
PRP-BR	Organisation som ingår i FUR.
PS	Portugisiska socialistpartiet.
Revolutionsrådet	Högsta politiska organ inom MFA, som bestämmer riktlinjerna för regeringens politik.
SUV	”Enade Soldater Segrar” – underjordisk, politisk soldatororganisation, bildad 25 september 1975.
TUV	”Enade Arbetare Segrar” – vänstertendens inom samordningskommittén av arbetarkommissionerna.
UDP	União Democrático Popular – den maoistgrupp, som har störst inflytande i arbetarklassen. Stöder FUR kritiskt.